

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 224-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 227.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

ELŐFIZETÉS

KELLYEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VEDÉKEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HELYTÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 20 DT.
minden helyetkésnél 16 HMR.

nyitászora 60 fillér.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, október 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesztékek: Az utolsó nap.**
- Harc a mandátumért.**
- Bűnfeljelentés egy erőszakos kertes ellen.**
- Kertesvilág.**
- Egy közéleti jegyző titokzatos halála.**
- Ünnepély a Hegyalján.**
- Függetlenségi népgyűlés a Tökély-téren.**
- As eltűnt pénzestáska.**
- A szerződés nélküli szinészek értékesítése.**
- Gyilkosság a Batthyány-utcában.**
- A szabadelvűpárti választépelgárokhoz.**
- Salacz Gyula ügyvédi működéséből.**
- Tárcsa: A pletyka.** Irta: Vértess Arnold.
- Regény-Csarnok: A karvalyok vére.** Irta: Theuriet André.

Az utolsó nap.

Arad, szeptember 30.

A nemzet politikai megnyilatkozásától egy nap választ el bennünket. A képviselőválasztás izgalmi most már a forrponthoz közelednek és halványon mutatkozik az a kép, mely mindinkább kidomborodva a jövő parlament alakulatát fogja a nemzetnek megmutatni.

A különböző pártalakulatok erős versengése nálunk is magasabb hullámverést idéz elő, de mint a háborgó tengerből kinyúló világító torony, oly szilárdan áll a tájékozó habok közepében a szabadelvűpárt büszke lobogója.

Méltóságosan és nyugodtan áll és a nemzet sok hányattatás közben e lobogó

mellett találja azt a megnyugvást, mely egy biztosabb, egy szebb jövőt hirdet neki.

A szabadelvűség ily lobogóját adták Aradváros polgárai Salacz Gyula kezébe és mikor ezt tették, nem személyi kultusz vezette őket. A jelöltben azt a férfit találták meg, aki erős meggyőződéssel, hazafias érzülettel annak a politikának hive, mely nem pusztán jelszavak után indul, hanem az ország boldogulásának irányát reális szemmel állapítja meg és nem veszejt el a ma követelményeit, a holnap szükségletei miatt.

A szabadelvűpárt nem kalandozik abba a messziségbe, mely ugyan édes mindnyájunk pium desideriuma, hanem higgadt elmével megteremti először annak a szebb jövőnek talaját, melyre az ország teljes függetlenségének pantheonját akarjuk építeni.

Azok a jelszavak, melyek a függetlenségi párt zászlajára írvák, nemcsak annak a pártnak imája, hanem a miénk is, hisz ebben az irányban halad a szabadelvű párt is.

Ebben a haladásban van rendszer és, amit különösen kell méltányolnunk, van mérlegelése annak, amit az ország, a nemzet életfolyama és létfeltétele megkíván.

Ezeket a szabadelvűpárttól különbözően elűtő pártárnyalatok nem tartják elég figyelemmel szemük előtt és azért

kerülnek gyakran ellenkezésbe a népelet természetes igényeivel.

Aradváros polgársága az utolsó napon vesse latba jól, hogy szavazatával mlkép. adja meg az országot vezetni hivatott politikának irányát. Minden egyes szavazat legyen egy tiszta meggyőződésnek kifejezője, nem pedig kicsinyes, személyes és pillanatnyi fölhevülésnek eredménye.

Erős a hitünk, a bizodalunk, hogy a szabadelvűség hivei impozáns módon fognak a választási küzdelemből kikerülni, mi annál dicsőségesebb lesz, mert a szabadelvűpárt a tiszta választástól egy hajszálnyira nem tér el és mert durva erőszakot, megfélemlítést, fenyegetést nem vesz alkalmazásba a mérkőzés közben.

Az alkotmányos élet egyik-másik időszakában lehetett talán szó mesterségesen megalkotott többségről, de ma ennek legkisebb lehetősége is ki van zárva.

Nálunk Aradon egy hang, egy panasz sem volt hallható, ami a terrorizmus ellen kelt volna ki, és ha ennek dacára győz a szabadelvűség — amint győzni fog — ez városunk büszkeségére szolgál és annak lesz méltóságos kifejezője, hogy Aradváros polgárságának többsége rendithetetlen bizalmat önt a jövőbe, mely a liberalizmus jegyében az országot, a nemzetet a sikeres továbbfejlesztés felé fogja vezetni.

Ez a bizalom lelkesítse városunk polgárságát.

TÁRCSA

A pletyka.

Irta: Vértess Arnold.

Kardosné hazajött a fürdőről s meglátogatta ismerőseit. Legelőször mindjárt az ő kedves barátnéját, Molnárnét. Elmondta, hogy mulattak ott, kik voltak ott. Vámosról nem volt más, csak Csillérrné, a fiatal özvegy asszony. Az még most is ott maradt. No igaz, az urak közül is ott van Bán Elek.

Kardosné után Oroszné jött éppen látogatóba Molnárnéhoz. Beszéltek mindenféléről, Kardosnéról is, hogy már hazajött, meg Csillérrnéről, hogy az még nem jött haza. Ugy látszik nagyon jól mulat. Es Bán Elek nem igen siet vissza — tette hozzá Molnárné némi kis maliciózus mosolylyal.

— No persze, persze, — hajtogatta a fejét Oroszné.

Es másnap már így adta elő a dolgot Somogyiékknál:

— Nem furcsa az, hogy Csillérrné is meg Bán Elek is egy fürdőn mulatnak? Azt mondják, hogy nagyon vigan vannak.

Somogyiné összecsapta a két kezét:

— No lám, lám, a gyászos özvegy, aki még mindig busul az ura után.

S mikor Keszegnéhez ment, ott már nagy megbotránkozással beszélte:

— Hallottátok már? Szép hírek jönnek Csillérrnéről meg Bán Elekről. Örülhet neki Bán Elek menyasszonya.

Keszegné aztán tovább adta a hírt az ismerőseinek s ő is toldott hozzá valamit. Nagy fölhaborodás kerekedett ki belőle.

Két hét alatt az egész város tudta, hogy milyen botrányosan viselik magukat ott a fürdőn Csillérrné meg Bán Elek.

— Igaz? — kérdezte Kardosné.

O ott jár, neki tudni kell.

De Kardosné csak ötöl-hatol, álmélkodik ő nem mondhat semmit, ő nem tud semmit, ott a fürdőn nem hallott semmit.

A fölzdudult közvéleményt azonban nem lehet elnámiteni. Ha Kardosné nem akar tudni semmit, — bezzeg tudnak ám mások. Minden ember tudja már Vámoson a Csillérrné meg a Bán Elek dolgát. Nem lehet azt agyon hallgatni.

Bán Elek csak elhült, mikor levelet kapott hazáról menyasszonyának az atyjától s abban a levélben visszaküldték neki a jegygyűrűt. Magyarazatot sem írtak hozzá s megjegyezték, hogy feleletet nem kérnek, csak a gyűrűt kéri.

A harag első föllobbanásában csakugyan úgy akart tenni, de aztán mást gondolt. Rögön összecsomagolta holmiját s elhatározta,

hogy haza megy. Meg fogja kérdezni, mit vétett s miért bántak így vele?

Nem bírta kitalálni az okát. Nem követett el semmi olyast, amit szemére vethetne magának. Ugy élt itt a fürdőn, mint valami remete, alig vett részt a társaságban s csak a hidegvíz kurájával törődött. Hát mi történt, hogy ily csufosan visszaküldték neki a jegygyűrűt?

Lobogott benne a harag. Mélyen sértette ez a méltatlanság. Csepp kedve sem volt hát arra, hogy ilyen hangulatban még udvariaskodjék s nem bánta volna, ha Csillérrné nem hozza oda az ördög éppen akkor, — mikor ő utazik.

— Ejnye, milyen szerencsés véletlen! — örült a fiatal asszony.

De egyebet nem gondolt, csak éppen azt: milyen jó lesz, hogy van valaki, aki neki jegyet vált, fölhadja a podgyászát s utközben gondoskodik egy pohár vizről, ha szomjas lesz, no meg egy kicsit beszélget is az unalmas, hosszú uton.

A beszélgetés azonban csak úgy immel-ámmal folyt s mindegyre hosszabb szünetek támadtak. Csillérrné már egy párszor meg akarta kérdezni:

— Mi lelte magát? Mért oly kedvetlen?

De aztán csak aban hagyta. Mit törődik ő azzal, hogy Bán Elek jókedvű, vagy rosszkedvű? Csak éppen olyan ismerősök, a kik

Legyen büszke minden polgár, mikor odalép az urna elé, szavazatát Salacs Gyulára adja, mert minden szavazat egy-egy erősítése az igazi szabadelvűségnek. △

TÁVIRATOK.

Kitchener lemondása.

London, szeptember 30. A Daily Mail fenntartja Kitchener lemondásáról szóló legutóbbi közleményét és ma még azt jelenti, hogy a király a legutóbbi minisztertanácsban, a melyet mindjárt visszatérése után hívott össze, határozott állást foglalt ebben az ügyben. A király behatóan informáltatta magát a miniszterek, különösen a hadügyminiszter terveiről, nevezetesen az ujoncozás felől.

Haláltétlet Kinában.

Peking, szeptember 30. Minthogy a német követ azoknak a lázadóknak a megbüntetését követelte, a kik augusztusban Peking mellett egy német kereskedőt megölték, most megindították ellenük a pört. A tárgyalásokon jelen volt a német követség egyik titkára is. Hét bűnöst halálra ítélték.

Harc a mandátumért.

(Választási mozgalmak.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, szeptember 30

Jelöltek Aradmegyében.

Aradon: Salacs Gyula szabadelvű; Müller Károly függetlenségi; Poór János Arpad szocialista.
Pécskán: Vásárhelyi László szabadelvű, Szalay Mihály dr. függetlenségi.
M.-Radnán: Vancsó Gyula dr. szabadelvű, Boku Szevér szabadelvű.
Világoson: Zselénszky Róbert gróf szabadelvű.
Szentannán: Wittmann János szabadelvűpárti; Rauchbauer Nándor szabadelvű; Israel Jakab szocialista.
Kisjenőn: Bánhidny Antal br. szabadelvű; Lázár Zóárd dr. függetlenségi.
Borosjenőn: Solymossy Lajos br. szabadelvű; Petkovics István szabadelvű.
Jószáshelyen: Tagányi Sándor dr. szabadelvű; Szombati György dr. szabadelvű.

Budapest. Ma délelőtt ülést tartott a központi választmány Halmos János polgármester elnöklése mellett. Betöltésre kerültek ezuttal a szavazatszedő küldöttségben lemondás folytán megüresedett állások.

Az V. kerületben Baracs Marcell lemondott a szavazatszedő küldöttség jegyzői tisztéről, helyette a központi választmány ifj. Keresztessy József dr.-t küldötte ki.

A VI. kerületben Beck Géza jegyző-helyettes mondott le; most az ő helyébe Weiss János dr. kerül.

A IX. kerületben lemondott a tisztéről Mússa Gyula jegyző-helyettes; a központi választmány az ő helyébe Bogdy Kálmánt küldötte ki.

Az ülés folyamán Teleki Béla dr. azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a VI. kerületben, ahol előreláthatólag több mint 6000 választó fog leszavazni, alakítsanak még egy újabb szavazatszedő küldöttséget. Mivel azonban a polgármester kifejtette, hogy ez nagy nehézségekbe ütköznék, az idő rövidsége miatt, Teleki a kérelmet visszavonta.

A központi választmány a megtörtént választások után, másnap, csütörtökön délelőtt ülést fog tartani.

Dr. Nagy Dezső a következő sorok közlésére kérte fel a lapokat:

Nyilatkozat.

Több lá a III. ker. választási mozgalmakról írva, azt állítja, hogy én Vészi József ellenjelöltem visszalépésének hírért korpoltáltam, továbbá, hogy Széll Kálmán rezsimjének kö el végét jósolgattam. Kijelentem, hogy mind a két állítás valótlan.

Dr. Nagy Dezső.

A világi választókerület szabadelvű pártjának képviselőjelöltje Zselénszky Róbert gróf tegnap tartotta meg Világoson programmbeszédét. A jelölt két négyes fogaton indult Világosra, az elsőt ő maga hajtotta, a másodikon neje és ennek nővére Zay grófné jöttek. Világos községtől mintegy negyedóra távolságra 40 lovasból álló bandérium várta őket és 12 kocsi választó polgárból álló menet.

A Világos, Pankota, Galsa és muszka választók mintegy 400-an a világi köztéren várták képviselőjelöltjüket „Isten hozott” feliratu diadalkapu alatt, dörgő éljenzés a világi gyermek-zenekar játéka és szünni nem akaró éljenzés fogadta. Itt Szevér Ferencz dr.

világi plébános intézett pár szót a jelölthöz s felkérte, hogy programmbeszédét a kitűzött helyen legyen szives elmondani. Bohus László br. házában szállt meg s onnan intézte a választókhöz tartalmas programmbeszédét. A beszédjét román nyelven Paskuce Márk világi gör. kath. lelkész tolmácsolta. A választókat a világi kaszinó vendégelte meg, [hol mintegy 800 választó jelent meg. Ennek végeztével az intelligencia a jelölttel együtt Bohus László báró vendégszerető házában villásroggelizett, néhány helyen látogatást tett, melynek megtörténte után, délután fél 2 órakor ebédhez vonult, mondani sem kell, hogy a választó közönség éljenzés kísérte.

Ebéd alatt az első felkészítőt Szevér Ferenc dr. világi plébános ő felségére mondotta, Krauss Jakab a mai programmbeszédre hivatkozva kifejtette a képviselő eddigi nyilvános működését és szép szavakban ecsetelte érdemeit s őt éltette, Zselénszky gróf a választókat mind Bohus László bárót, a kivel a munkásság terén már többször találkozott s mint kiváló szállótermelőt éltette. Paskuce Márk román nyelven, Greek Mihály szintén román nyelven a képviselő-jelöltet éltették.

Megirtuk, hogy a világi választó-kerületben: Edvi-Ilés László aradi kereskedelmi és iparkamarai titkár szabadelvű programmal fellépett. Időközben felléptették ugyanitt Buda Simeon volt pankotai bírót is, még pedig nemzetiségi programmal. Erre való tekintettel, de főleg azért, nehogy a szabadelvűpárt egysége megbontassék, Edvi-Ilés László ma a jelöltségtől visszalépett.

Pápa. Hegedüs Loránd dr. a szabadelvűpárt képviselőjelöltje tegnap este ideérkezett. Választói a pályaudvaron nagy óvációval fogadták. Sánt József kir. tanácsos, pártelnök üdvözölte. Lovasbandérium és hosszú kocsisor kísérte be a városba, a hol banquetet adtak a tiszteletére.

Abrudbánya. Ebergényi Sándor dr., az abrudbányai kerület szabadelvűpárti jelöltje ma tartotta meg Verespatakon és Abrudbányán programmbeszédét nagy közönség előtt, a mely a szép beszédet tetszéssel fogadta. Széll miniszterelnököt és Podmaniczky bárót táviratilag üdvözölték.

Nagylak. A nagylaki kerületben Kristóffy József pártja a bizonyos győzelem reményében indul a választási harcba. Habár az ellenzék a

néha, nagyritkán találkoznak; hát mi köze neki ahhoz, hogy ez a fiatalember milyen kedvű?

Különös ugyan, hogy vőlegény létére ilyen levert. Hogy összeráncolja homlokát. Vajon min tépelődhetik? Valami nagy bánata lehet. Vagy valami nagy bosszúsága.

— Hátha mégis megkérdezném? — gondolta Csilléryné.

Nem kíváncsiságból, igazán csak részvétebből. Ez olyan derék, komoly fiatal embernek látszik. O mindig az ilyenekkel rokonszenvezett. A boldogult ura is ilyen volt, csak hogy sokkal idősebb volt. Tulajdonképen talán nagyon is idős volt. Talán nem is éppen hozzávaló volt.

Félbeszakította ezeket a gondolatokat. Nem, nem, ezek nem özvegy asszonynak való gondolatok. Kissé elpirult és zsebkendőjével eltakarta arcát, hogy a vele szemközt ülő fiatal ember észre ne vegye pirulását.

Az azonban egészen mással volt elfoglalva s nem ügyelt oda. Csak mogorván ült ott, összeszorított ajkakkal, ráncba vont homlokkal. A jeggyűrűt már lehuzta ujjáról. Eh, már előbb kellett volna, mihelyt megkapta azt a levelet. Vissza kellett volna küldenie azonnal, ugy ahogy először akarta, az lett volna a legokosabb. Mit akar még? Az a leány, a ki úgy, bánt vele, nem érdemel mást. Ha igazán szerette volna, nem dobta volna oly könnyen vissza azt a jeggyűrűt. S most menjen hozzá Bán Elek kunyoráin? Soha. Soha.

Most már elhatározása szilárd. Nem fog egy lépést sem tenni. Az ilyen házasság jobb, ha füstbe ment, mielőtt megkötötték.

Már közeledtek Vámoshoz, már feltűntek a templomok tornyai. Előbb a katolikusok karcsu kettős tornya, aztán a kálmunistáké, alacsonyabb, zömök, ércbuzogánnyal a tetején. A fiatal ember figyelmeztette rá Csilléryné s mosolyogva tette hozzá:

— Mindjárt megszabadul most egy unalmas utitársától.

— Ki mondta önnek, hogy az volt? — szólta a szép özvegy.

S amint Bán Elek odatekintett, úgy vette észre, hogy a szép özvegy elpirult.

Mikor beért a vonat a vámosi állomásra, minden ember láthatta, hogy Csilléryné és Bán Elek kezét fogtak, úgy bucsuztak egymástól. Lázás izgatottság futott át az egész Vámoson: itt vannak Csilléryné meg Bán Elek. Együtt jöttek. Egy kocsiiban. Már nem is szégyellik. Szörnyűség! Hát nem ég ki annak az asszonynak a szeme?

Oroszné szaladt Somogyinéhez, Somogyiné Keszegnéhez. Mit csináljanak? Ezt nem tűrhetni tovább. Az egész társadalomnak kellene tiltakozni. Példát kellene mutatni.

A közérkölciségnek ilyen fölzudulása még soha sem fordult elő Vámoson. Minden társágban, ahol uzsonnára összegyűltek, csak ezt a botrányt tárgyalták. Nem maradt Csillérynének egy mákszemnyi becsület, úgy szétszedték.

Oroszné kimondta, hogy a tisztességről soha sem szabad megfeledkezni s Keszegné kétségét fejezte ki, vajon meglátogathatják-e még ezután Csilléryné? O nagysága Kálozdyné pedig, aki a Bán Elek jóvendőbeli anyósa lett volna, kijelentette, hogy az ilyen elvetemedett asszonyt puskaporos hordóra kellene ültetni s fölrobbantani, nem érdemel egyebet.

A puskaporos hordót azonban mégsem gurították elő, hogy ráültessék Csilléryné, csak rideg visszavonulásával fejezte ki rosszaságát a vámosi társadalom. Csilléryné nem látogatták régi ismerősei, mindenki elmaradt. Molnárné nem mert menni Oroszné miatt, Oroszné Somogyiné miatt, Somogyiné félt, hogy mit mond majd Keszegné s Keszegné nem mohetett Kálozdyné miatt.

Csilléryné nem értette, hogy mi lelta a vámosi asszonyokat. Eleinte csodálkozott, aztán bosszankodott s föltette magában, hogy ő sem megy sehová. De nagyon unalmas volt így az élet s igen megőrült, mikor egyszer Bán Elek jött hozzá látogatóba.

A fiatal albiró szerfölött komoly volt, szerfölött ünnepélyes. Ugy látszott, valami komoly előadni valója van, de csak nem kezdett bele s elment anélkül, hogy előadta volna.

Harmadnapra azonban ismét eljött. Most már másfél óra hosszáig maradt ott. Látzott, hogy kellemesen eltelt az ideje; de azt a komoly ügyet, ami miatt jött, megint nem adta elő.

legrabulisztikusabb fegyverekkel iparkodott megingatni a szabadelvűpárt egységét, mégis gyengének bizonyult arra, hogy azt a pártot, mely a szabadelvűség zászlajára felesküdt, hitében, meggyőződésében és Kristóffy személyéhez való rendületlen ragaszkodásában megrendítse. Az a szánalmas tojás-tánc, melyet a bizonyos bukás tudatában táncolnak az ellenzéki korifeusok, világos bizonyítéka annak, hogy a Kristóffy mellé sorakozott tömör és fegyelmezett pártban nem tudják a békét és egységet megbontani.

Battonya. A battonyai szabadelvűpártnak jelöltje, Babó Lajos tegnap az ellenzék egy kicsiny de erős létszámában, Tornyan tartotta programbeszédét. A Battonyáról zászlókkal díszített kocsisor reggel 9 órakor indult meg s a községben váratlanul szíves fogadtatásra talált. Babó emelkedett hangú beszédben ráutalt azon indokokra, amelyek őt a szabadelvűpárt kötelekéhez fűzik s különös feladatául jelentette ki a kerület értekeinek önzetlen és kitartó istápolását. Babó győzelme az ellenzék jelöltje, Vertán felett bizonyos s a kerület irányadó egyéniségei azon meggyőződésben vannak, hogy Vertán a választás alatt valószínűleg vissza fog lépni.

Az orcsivalvai kerületben Blaskovics Ferenc ellen Szilassy Zoltán, az országos magyar gazdasági egyesület titkára, a Köztelek szerkesztője lép föl agrárius szabadelvű programmal.

Egyhangú választások. A szerdán megejtendő általános képviselőválasztások alkalmával az egyhangú választások száma jóval nagyobb lesz; mint az öt évvel ezelőtt lefolyt választásoknál. Majdnem 120 kerületben szá: itani lehet arra, hogy a jelöltek minden küzdelem nélkül fognak megválasztani. Széll Kálmán miniszterelnök és minisztertanácsai közül: Bárány Géza, Lukács László, Hegedűs Sándor és Wlassics Gyula, továbbá Perczel Dezső, a képviselőház volt elnöke, Tallián Béla volt al-elnök, Csávossy Béla háznagy, Nagy Ferenc, Zsilinszky Mihály, Nemeskéri Kiss Pál és Graenzstein Béla államtitkárok ellenjelölt nélkül állanak. A szabadelvűpárti tagjai közül mintegy hetvenen számíthatnak egyhangú megválasztásra, köztük: Horánszky Nándor, báró Kemény Géza, Latinovics Pál, Latinovics Géza, Nedeczey János, gr. Eszterházy Kálmán, Szentiványi Árpád, Barcsay Domokos, Fluger Károly, Münnich Aurél, Dokus Ernő, Légrády Károly, báró Kemény Akos, Mikszáth Kálmán, Szócs Pál, Werner Gyula, Papp Géza stb. Az ellenzékre nézve szintén kedvező az egyhangú vá-

— Ördögadtát, ez nagyon nehéz dolog — mondta akkor este a királyi ügyésznek, aki legbizalmasabb barátja volt. — Hogy mondja el az ember azt egy hölgynek. Kérem, én nőül akarom venni, mert rehabilitálni akarom? — De ha kompromitáltad? — felelt az ügyész szigorúan.

Bán Elek bosszusan dobbantott a lábával: — Hiszen mondtam neked, hogy az egész pletykából egy szó sem igaz.

— Mindegy — viszonzta az ügyész kéréseire, — mégis te vagy az oka. Nincs más mód, barátom.

S Bán Eleknek úgy is látszott, hogy nincs más mód. Ha már idáig jutott a dolog, hát nincs más mód. Csakhogy ő így adta elő a szép özvegyasszonynak:

— Az egész városban az a híre, hogy én a nagyságos asszonynak udvarolok. No hát ez nem igaz, hanem az igaz, hogy szeretem s hol-tig fogom szeretni, ha hozzám jön nőül. Minden nap jobban fogom szeretni.

És az volt a csodálatos, hogy amit mondott, azt igazán érezte. Sőt azon csodálkozott, hogy ez nem jutott előbb eszébe. Persze hogy szereti, teljes szívéből szereti.

Később, mikor már régóta boldog pár lett belőlük, nevetve emlegették, hogy kerültek össze s Bán Elek bölcsen jegyezte meg:

— Mégis csak lehet néha valami jó abból, ha pletykálnak az emberek.

lasztások aránya. Így egyhangú megválasztásra számíthatnak Kossuth Ferenc, pártjabeliek közül pedig: Eötvös Károly, Komjátby Béla, Madarász József, Rákosi Viktor, Fáy István, Sturmman György, Pap Elek, Luby Géza, Farkas Balázs, Leszkay Gyula és Kállay Lipót; az ellenzék többi részén Beöthy Akos és minden valószínűsén nélkül Ugron Gábor.

Makóról jelentik: A szabadelvűpárt tegnap bandériummal fogadta D'Orsay gróf képviselőjelöltet, a ki nagy közönség előtt mondotta el programbeszédét. Nagy tetszés között jelentette ki, hogy Széll politikai hívének vallja magát. A választási küzdelem igen hevesnek ígérkezik. A választásra egy század huszárságot rendeltek ki.

Kiss Károly szocialdemokrata szintén tegnap tartotta meg programbeszédét.

Orosháza. Szalay József dr. az orosházi kerület szabadelvűpárti jelöltje tegnap tartotta meg programbeszédét Orosházán nagy hatással. Ellenjelöltje Veress József Kossuth-párti, Várkonyi István független szocialista és Klárik Ferenc szocialdemokrata.

Függetlenségi népgyűlés a Tököly-téren.

(Barabás Béla dr. beszéde.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 30.

Az aradi függetlenségi párt elnöke, Vizer Lajos ma délután 5 órára népgyűlésre hívta össze a függetlenségi érzelmi választó polgárokat, hogy meghallgassák Barabás Béla dr. beszédét. A népgyűlés a Thököly-térre volt egybehívva s ott meg is jelent mintegy 4—500 ember.

Barabás Béla lendületes beszédben fejtette ki a függetlenségi párt programját s ezért tetszést is aratott. Nem lehet azonban mondani, hogy tetszéssel találkozott beszédének azon része, melyben személyes támadásokkal illette Salacs Gyula polgármestert, az aradi szabadelvű párt képviselőjelöltjét. A hallgatóság komolyabb és érettebb elemeiben Barabásnak ez a személyes természetű kirohanása nagy visszatetszést szült éppen azoknál, kik a függetlenségi párt elítjét alkotják.

Barabás ugyanazokhoz a kortes esz-közökhöz nyult ma, mely korteseszközökkel éppen két nappal ezelőtt próbáltak Salacs ellen harcba szállni. A mint azonban két nappal ezelőtt is visszafelé süttek el ezek a korteseszközök, olyan formán járt Barabás is mai szereplésével, mikor ezeket a már nem ismeretlen hurokat kezdte pengetni.

Barabás kétségkívül elsőrendű népszónok, de mai beszéde után megtanulhatta, hogy itt Aradon a választási kampányban is megőrzi jó ízlését a közönség s ép ez a jóízű közönség mutatta meg, hogy mennyire kelletlenül hallgatja a személyeskedéseket s mennyire hiva annak a harcmódnak, melyet az aradi szabadelvűpárt követ, mely elvekkal küzd az elvek ellen, de azért tiszteletben tartják az ellenfél személyét.

A Thököly-téren mintegy 4—500 ember gyűlt össze. Vizer Lajos függetlenségi pártelnök megnyitotta a népgyűlést és fölkérte Barabást, hogy mondja el beszédét.

Barabás Béla elmondta, hogy a függetlenségi párt és Kossuth Ferenc megbízásából járta eddig be az országot. Kéri, hogy ne vegyék tőle rossz néven, amiért eddig itt Aradon nem avatkozhatott a küzdelemben. De az ő szíve és

elkesedése itt van Aradon, szülővárosában, a vértanuk városában.

Az aradi független érzelmi polgárok — mondja Barabás — Müller Károly nevét irták zászlajukra, akinek a neve biztosíték arra nézve, hogy ha a parlamentbe felküldenék, a város érdekeit szem előtt tartaná és megküzdene azt a harcot, melylyel a függetlenségi és 48-as párt eszméit diadalra akarják vinni.

Széles alapon ecseteli ezután az Ausztria és Magyarország közötti gazdasági viszonyt. A kormányzati rendszer mai formáját ostorozza s a kormánynak olyanforma törekvéseket imputál, hogy az Magyarországot Ausztriába akarja beolvasztani. A kormányt gáncsolja, hogy az a magyar alkotmányos királyt nem ismeri, hanem csak osztrák császárt és ennek hódol. Az angol történelemből vett példákkal próbálja igazolni, hogy másutt érvényre tud jutni az alkotmányosság, nálunk nem. Azután a szabadelvűséget fejtegeti, szembe helyezve ezt a szabadelvűpárt liberális muszával. Az ő szabadelvűsége az, hogy ebben az országban ember és ember között ne legyen különbség, hogy nemzetiség vagy vallás miatt ne emeltesse választfalak az emberek közé. Azt akarja, hogy ebben a hazában a magyar legyen az ur, mint a hogy az ő házában ő a korlátlan ur.

Megint Ausztriával foglalkozik ezután és azt mondja, hogy Ausztria kizsákmányol, elpusztít bennünket. A sok teher közül csak egyet emlit és szerinte a legsúlyosabb az a 64 millió adósság, melyet a magyar nemzet a kiegyezés alkalmával vállalt magára. Elsorolja azután azokat a dolgokat, melyekkel az Ausztriával való közösség említésénél minden függetlenségi elő szokott hozakodni.

A közös hadsereg intézménye ellen kel ki és azt mondja, hogy annak sem a nyelve, sem a szíve nem magyar, az alkotmányra esküt nem tesz. Követel önálló magyar hadsereget. Arra az ellenvetésre, hogy Magyarország egy önálló magyar hadsereget nem tudna eltartani, avval felel, hogy akkor miért nem intézi el az osztrák miniszterium Magyarország ügyeit-bajait, mikor az sokkal olcsóbb volna. Igaz, hogy nem volna benne köszönet, mint ahogy az ő meggyőződése szerint nincs köszönet a közös hadseregben sem. Kifogásolja, hogy a hadköteleseket három évre sorozzák be katonának.

Áttér az önálló vámterületre és a vámserompók föllállítását követeli. Azt mondja, hogy Salacs Gyula, az ellenpárt jelöltje szintén hiva az önálló vámterületnek. De meg van róla győződve, hogy csak addig hiva, míg beszélni kell róla, s tudja, hogy Salacs Gyula odafönt a parlamentben nem szavazná meg az önálló vámterületet.

Azután az adórendszerről és a közterhekről beszélt. A progresszív adózási rendszert és a létminimumot követeli. Az általános választási jogot és a vidéken a községenkénti szavazás mellett kardoskodik.

A szónok ezután heves kirohanást intéz Salacs Gyula személye ellen, avval vádolva a polgármestert, hogy az nem fog semmit tenni a város érdekében.

Majd buzdítja az aradi függetlenségi pártot, hogy maradjon hű multjához és Kossuth Ferenc üdvözetére, melyet a pártvezér ő általa küld az aradiaknak, adja meg október 2-án a választ írásban. Nagy a reménye, hogy mint ezelőtt 18 évvel a Náray zászlóját vitték diadalra, ezuttal Müller Károly fog győztesként kikerülni a harcból. Majd arra kéri a választókat, hogy rendellenességekkel ne piszkolják be a Müller Károly nevét, hanem komoly emberekhez mérten viseljék magukat.

Barabás beszédének végeztével Vizer Lajos pártelnök szólott ismét, megköszönve Barabásnak beszédét.

A tömeg ekkor Müller Károlyt, aki szintén jelen volt, a Kossuth-nóta éneklése közben hazakísérte.

TANUGY.

(—) A főgymnázium önképzőköre. Az aradi kir. főgymnázium „Petőfi” önképzőköre vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlését. Az igazgató és a tanári kar nevében Kara Győző tanár adta meg az engedélyt a kör megalakítására, egyszersmind tartalmas beszédben vázolta a kör céljait; majd pedig az elnöki tiszttel Szabó Frigyes VIII. o. t. bizta meg. Az elnök rövid beszédben köszönte meg a kitüntetést, és kérte a vezető tanár pártfogását, valamint a kör tagjainak buzgó közreműködését. Az ezután elrendelt választások eredménye a következő: Alelnök lett: Lengyel János VII. o. t. Főjegyző: Mási Andor VIII. o. t. Aljegyző: Scepkovszky Árpád VII. o. t. A pénztárnoki állásra: Grunász László VIII. o. t. ellenőrré pedig: Neidenbach Emil VII. o. t. választott meg. A bíráló-bizottság tagjait jövő gyűlésen fogja a kör megválasztani.

(—) Tanonciskola. Tájékoztató végett értesitem a tanoncokat tartó t. mestereket, hogy október hó 1-én és 2-án nincs az inasok számára előadás. Almási T. Pál igazgató.

Egy községi jegyző titokzatos halála.

(Gyermeknek az anyjuka ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudóstól. —

Arad, szeptember 30.

Borzalmas bűnügyi nyomozásról érkezik hír a délvidékről. Valóságos rémregény ez, telve azzal a sok sötétséggel, a mi jellemzi a hasonló történeteket. Két év előtt történt, hogy egy oláh falu jegyzője, P. I. hirtelen meghalt. Annak idején nem is tűnt ez fel senkinek, mert a jegyzőt mindenki jól táplált, vérmes embernek ismerte, így joggal következtethették azt, hogy gutaütés érte.

Azóta nem történt egyéb, minthogy a hátramaradt család folytonos viszálykodásban töltötte az életét. Kezdődtek ezek a legapróbb hátrahagyási pörökön s folytatódtak a járásbírósi tárgyalásokon, — a hol testvér gyalázta le a testvért. — majd eljutott a törvényszékig s ott bezáratott a család saját vérbelijeit közül egyet.

Ez volt a legérdekesebb. Asszonyi praktika ugyanis annyira vitte a falu öreg oláh papját, hogy esküt tett a bírák előtt a menyekedvéért a saját fia ellen, a kit börtönre vetettek valami állítólagos hamisítás miatt.

Tanúk igazolták, hogy a pap maga bizta meg fiát nevének aláírásával, végül mégis letagadta az öreg.

A java azonban csak most következik ennek a borzalmas históriának, a mely úgy tűnik fel a tisztességes emberek előtt, mintha mese volna az egész. A családi intrika ugyanis odáig fejlett most már, hogy a gyermekek — mind felnőtt, többnyire házások — feljelentették édes anyjukat a nagybecskereki ügyészségen, hogy két év előtt megmérgezte az urát, hogy minél előbb megszabaduljon tőle, felvehesse a biztosított összeget s szabadon élhessen menyecskes szenvedélyének.

Van a följelentésben még más is. P. I. jegyző ellen ugyanis néhány év előtt merényletet követett el valaki. Vacsoránál ült éppen, mikor a nyitott ablakon keresztül belöttek hozzá. A vármegyei számvevőség egyik ott

időző tagjának füle mellett süvitett el a töltés és belefuródott P. szemébe. A jegyző nem halt ugyan akkor meg, de élte fogyatéig vakon maradt félszemére. A vendégek azonnal felugrottak s megkezdték a nyomozást az éjszaka leple alatt. Találtak is egy embert, közönséges oláh bérenc volt, akit mindenre föl lehet használni egy liter pálinkáért, de nem tudtak rábizonyítani semmit.

A följelentésben most azzal a leleplezéssel egészítik ki a gyermekek az akkori szenzációt, hogy az oláh paraszt, akit gyanúsítottak már akkor, édes anyjuk rebujtása folytán követte el apjuk ellen a merényletet.

Ebben az ügyben folyik most odalenn Torontálban széles körben a vizsgálat s azok, akik tudnak a dolgról és ismerik a P. család állandó és késhegyig menő viszálykodását, kíváncsian várják nem csupán az eredményt, hanem azt is, hogy mifajta újabb botránnyal lepik meg legközelebb a világot?

Ünnepély a Hegyalján.

(Templomszentelés Gyorokon.)

— Az Aradi Közlöny tudóstól. —

Györök, szeptember 30.

Nevezetes egyházi ünnepély folyt le vasárnap délelőtt a Hegyalján, Gyorokon. Az ottani ev. ref. egyházközség nyomán átalakított templomának és újonnan épült tornyának felszentelését ünnepelték.

Régi idő óta árezte nagy szükségét a gyoroki ev. ref. egyházközség egy nagyobb templomnak, toronynak és harangoknak, mert a hívők egyre szaporodtak, a templom kicsiny volt és torony hiányában csaknem csengettyűnek mondható harang hívta imára a népet. De éveken keresztül tehetetlen volt az egyházközség, mert nem volt pénze és nem volt semmi jövedelem forrása.

Végre lelkes papjuk Hunyady László, úgy segített a dolgon, hogy közadakozásra hívta fel a népet, mert bárha a hívek hajlandóknak ígértek egy bizonyos százaléknál egyházi adó fizetésére, a hivatalos forum nem engedte meg a népnek adó címén való megterhelését. Adakoztak tehát. És a mi igen szép és kiemelendő dolog, adakoztak vallás és nemzetiségi külömbőség nélkül. Hozzájárultak a szent célhoz a római katolikusok is és a románok is, élükön Longu János, derék, jó magyar érzelmű papjukkal. Így gyűlt össze egy pár száz forint, miből aztán megnagyobbíthatták a templomot; berendezték új padokkal, szószékkel és oltárral s építettek egy kis tornyot, melybe harangokat Hőnig öntött Aradon.

Vasárnap délelőtt történt aztán az ünnepélyes felszentelés. Az ünnepélyre sokan megjelentek a szomszéd falvakból is. Szentleányfalváról mintegy 60—70 ember vett részt az ünnepélyen derék papjuk Juhász Sándor vezetése mellett. S bárha nagy vásár volt a piacon, a templom zsúfolásig megtelt.

A felszentelést hat pap végezte Széll Kálmán esperes (Nagyszalonta), Hajdu Elek (Vadász), Kótsa Károly (Pankota), Szabó József (Borosbes), Juhász Sándor (Szentleányfalva) és Hunyady László (Györök) ev. református lelkészek.

Széll Kálmán esperes gyönyörű imával nyitotta meg az ünnepélyt. Nagyhatású beszédet tartott Csécsi Imre aradi ev. református lelkész.

Volt keresztelés is és urvacsoaraosztás, úgy, hogy mindenik papnak kijutott valami a funkcióból.

Az istentisztelet után 50 terítékű banket volt a gyoroki vendéglő kerthelyiségében. A banketten a pohárköszöntőkben sem volt hiány.

Először Tobajdy Gyula községi jegyző, mint egyházközségi főgondnok szólott s köszöntötte fel a jelenlevő papokat. Erre Széll Kálmán esperes buzdította a hívőket kölcsönös egyetértésre. Majd Pályi Máttyás plébános mondott szép tószót. Hajdu Elek a hölgyeket éltette. Igen lelkesen beszélt Csécsi Imre a vallásfelekezetek jó viszonyáról és egyetértéséről. Nagy tetszéssel fogadták s közbe többször megjelenték Bedő Árpád dr. aradi rendőrtiszt hazafias toasztját.

A közebed után a társaság kirándult a szőlőkbe. Este pedig a vendéglő lánctermében hajnalig tartó táncvigalom volt, melyben Györök színe-java részt vett.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedő: Thurán Anna, dráma. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Koldusdiák, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Koldusdiák, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: A divathölgyek, színmű. (Páros bérlet.)
Szombat: A divathölgyek, színmű. (Páratlan bérlet.)

* Megnyitó előadás. Holnap, kedden lesz a Leszkay-regime utolsó szezonjának első előadása, Thurán Anna, Bartók pályadíjas történelmi drámája. A címszerepet Menszáros Margit, Thuránt Fenyéri játssa. A hatásos darabban a jelzettekön kívül Angyal Ilka, Kalocsa, Komlósy, Tolnayné, Arkosy, Mezey, Bács, Rubos, Nemes és László játszanak jelentős szerepeket. Az előadásokat 7 órakor kezdik.

* Egy regime vége. Budapestről írják: A mai estével véget ért egy pünkösdi királyság, mely közel négy évig tartott és a mely kellemes, kívánatos és mulatságos volt az uralomban ülőknek, de már eleve érett volt az elpusztulásra. A Magyar színház a mai estével elérkezett történelme első korszakának záróponthoz; mával véget ért a részvénytársaság uralma és innentől fogva bérlő vezet a színházat. Az eddigi régime elmulását senki sem sajnálja. Hivatottság nélkül való, sőt éppen az ellenkező tulajdonságokkal felruházott emberek ülték eddig a főtanácsot a színház dolgaiban, szatocselmével és a hatalmaskodás meg az urhatnamság prepotenciájával nyomva azokat, a kik a színház felvirágoztatásán dolgozhattak volna, — hogy ime elmennek, nem kár értök, nem vesz velök senki, a művészet a legkevesebbé. A mit sajnálni lehet, csak az, hogy ezzel együtt a színház néhány olyan tagjai is elmegy, a kiket szívesen láttunk volna az új aerában is. Hogy ez az új aera milyen lesz, azt majd megmutatja a jövő; de bizonyos, hogy csak nagy erőfeszítés árán sikerülne rosszabbnak lennie, mint a milyen az eddigi volt. A régi régime egyébként Newyork szepének előadásával bucsuzott. — A temetésre szépszámu közönség jelent meg, a mely nem furakodott a tapsokban és különösen Szoyer Ilonkát ünnepelte, a ki egyelőre továbbra is megmarad a színház díszének. Az előadás megkezdése előtt a színpadon is volt egy kis ünnepélyes aktus. Szilágyi Vilmos, a legutóbbi interregnum igazgatója intézett szép beszédet az immár jórésztben szétbomló régi társulathoz. meleg szavakban bucsuztatva el a távozókat. ám az előadás előtt a közönség arról győződhetett meg, hogy voltaképen már csak kevesen hallhatták a bucsuzavát. A személyzet annyira leapadt, hogy kórusról, fűvhadsergről, dandárról és a darabban előforduló egyéb csapatokról csak nagyfokú tulzással lehetett beszélni. A valóságban alig lézengtek a színpadon. Ugy látszik, a régi régime apránként ebben a tekintetben is fölemésztette önmagát.

* Hivatalos adatok a színésznomorról. A lapok hasábjain az utóbbi napokban ismételt hírek jelentek meg arról, hogy 300—350 magyar színész szerződés nélkül néz a tél elébe. A Fővárosi Tudósítót most annak a kijelentésével bízták meg illetékes helyről, hogy ezek a hírek tulzottak. Az országos színész egyesület hivatalos adatai szerint a szerződés nélkül álló egyesületi tagok száma mindössze 132. Ami különben elég tekintélyes szám és elég számú jelenség.

Gyilkosság a Batthyány-utcában.

(Aki önmagát följelenté.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 30.

A Batthyány-utca 20 ik számában ma délután gyilkosság történt. A ház tulajdonosának, Spitzer Ignác törvényhatósági bizottsági tagnak szolgálatában álló Rodler Mária nevű szobalányt agyonlőtte Aponyi Sándor szolgaleány.

Hogy a huszonegyéves suhancot mi vitte rá e főbenjáró büntetett elkövetésére, azt még eddig nem lehet tudni. A vizsgálat azonban, amelyek vezetését már ma délután átvette Nyírő Géza vizsgálóbíró, előreláthatólag kideríti a szándékot is, amely Aponyit végzetes tettének elkövetésében vezette.

A gyilkos maga szörnyű tettének elkövetése után bezárta a ház kapuit s a gyilkoló revolverrel kezében a Batthyány-utcai háznak a Perényi-utca felé néző kerítésén átmászva a Templom-utcan végig szaladt s a Szent-Háromság szobor előtt álló Andreás János rendőrtizedesnek bejelentette, hogy gyilkosságot követett el, átadta a tizedesnek a revolvert s kérte, hogy kísérelje fel őt a városházára.

— Meglöttem a maga unokatestvérét, a Marit — mondta a gyilkos Andresznek — evvel a revolverrel. Kísérjen fel a főkapitány ur elé. Ne mondják, hogy gyilkoson kívül gazember is vagyok, nem akarok megszökni.

A rendőrtizedes előbb azt gondolta, hogy tébolyodott emberrel van dolga, mikor azonban meglátta Aponyi kezében a revolvert, melynek hat töltéséből kettő hiányzott s a revolveren is a friss lövés nyomai látszottak, valónak vette a feljelentést s a gyilkost a rendőrségre kísérte Zubor Andor inspekciós rendőrfogalmazó elé.

Aponyi a rendőrtiszttel együtt is hasonló hidegvérrel és nyugodtsággal mondta el a borzalmas eseményt. Bevallotta, hogy nemesak a megölt szobalányt, hanem a házvezetőnőt is agyon akarta löni, de az első golyó nem talált.

Mikor Zubor rendőrfogalmazó a gyilkosság okát kérdezte Aponyitól, az egykedvűen vonogatta a vállait, nevetett, feleletet azonban nem adott.

Tudósítónk a gyilkosságról az alábbiakat írja:

Spitzer Ignác aradmegyei földbirtokosnak Batthyány-utca 20. számú házában, mely homlokzatával épen a Templom-utca felé néz, másfél év óta szolgál Rodler Mária 20 éves szobalány. Ugyanennyi idő óta áll Spitzer szolgálatában Aponyi Sándor 21 éves szolgaleány és azonkívül Goldberger Leopoldina házvezetőnő.

Aponyi és a fiatal szőke szobalány állítólag nem a legjobb viszonyban éltek egymással. Sűrűn összevesztek, de hamarosan meg is békültek. Ma délután fél 2 óra tájban megint nézeteltérés támadt közöttük. A mindeneslegény bosszantotta valamivel a leányt, mire az fenyegetőleg így szólt Aponyihoz:

— Jó lesz Sándor, ha elhallgat, mert megbánja, ha folyton szekiroz. Ha még egy szót szól, megmondom az urnak, hogy egyre dézsmálja a szivarjait. Az éjszaka is lopott ugy-e?

A gyilkos Aponyi nem hagyta szó nélkül a leány fenyegetését. Előbb szitkozódni kezdett, majd revolvert rántott elő s azt elsütötte. A golyó nem talált, hanem a konyha falára ütődött, onnan pedig a takaréktűzhelyre pattant vissza. Itt találta meg a házvezetőnőnek szánt golyót Zubor rendőrfogalmazó.

A két szolgálónő: Rodler Mari és Goldberger Leopoldina, látván, hogy Aponyi valószínűleg gyilkolni akar, kimenekültek a konyhából. A házvezetőnő lefutott a lakásba s a ház ablakából segítségért kiáltott. Ekkor hallotta,

hogy Aponyi másodsor is lött, kétségtelenül a szobalányra.

A megrémült asszony magára zárta a szoba ajtaját s ott maradt addig, míg a Kossuth- és Batthyány-utcaból két rendőr érkezett a ház elé. Halász rendőrtizedes a Batthyány-utca felől lévő kapun akart a házba bemenni, Aponyi azonban a gyilkosság után belülről bezárta a kaput s maga valószínűleg a Perényi-utcai kerítésen keresztül menekült el.

Mikor a rendőrök az ablakon keresztül a házba bementek, a gyilkos már nem volt ott, Rodler Mária pedig az udvaron, a kapu- és pince lejárát előtt holtán elterülve feküdt. A gyilkos golyó bal halántékán hatolt be s azonnali halált okozott.

Nemsokára megérkezett a gyilkosság színhelyére Tisch Mór dr. t. főorvos és Green Nándor alkapitány is. A meggyilkolt leány oldalt úgy feküdt a földön, hogy a gyilkosság nyomai nem látszóttak rajta. Mikor azonban a főorvos az áldozat fejét felemelte, a véres agyvelő a földre loccsant.

A további rendőri vizsgálat, melyet most már Nyírő Géza törvényszéki vizsgálóbíró a helyszínen vezet, arra is kiterjed, hogy vajjon Aponyi a konyhában lőtte-e meg a leányt, s az még elvánszorgott az udvarra, vagy pedig menekülés közben az udvaron találta el a gyilkos golyó.

Aponyi, kit a rendőrségnél természetesen letartóztatnak, batthyányi születésű, 21 éves.

Nyírő vizsgálóbíró ma délután a gyilkost a rendőrség börtönéből a gyilkosság színhelyére vitette, hol a bűnügyi végtárgyalás céljaira helyszíni rajzot készítettek.

A megölt Rodler Mária holttestét valószínűleg holnap délután 4 órakor fogják felboncolni a felső temető halottas házában.

A szerződés nélküli színészek értekezlete.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 30.

A szerződés nélküli színészek ma délután, Berki Ferenc felhívására összegyűltek a színészegyesület helyiségében és helyzetük javítása céljából egy memorandumot tanácskoztak, a melyet a belügyminiszterhez fognak intézni.

Berki Ferenc elnök megnyitó beszédében vázolta a szerződés nélküli színészek nyomorát. A tanács — úgy mond — még nem látja olyan sötétnek a dolgot, mint a milyen tényleg és azért nem tett eddigelé lépéseket a bajok orvoslására. A színészet rendezésének 28-ik évében több, mint 300 színész áll kenyér nélkül családjukkal. A felvételi vizsgák rendkívül sürűek; évenként százával szaporodnak a színészek, de nem szaporodnak a városok és az igazgatók. És hogy éppen a jobbak és erősebbek maradnak ki a szerződésből, annak oka a direktorok zsebe.

A mi a jelent illeti, azt találja a legjobb megoldásnak, hogy a tanácssal karöltve, oda kell hatni, hogy új társulatok alakuljanak, a melyek a még szerződés nélküli levő tagokat magukba felöleljék.

Felemlíti a színészegyesületi tagoknak varietében és orfeumban való működését. A magyar színészet, kevés kivétellel, országszerte kiszorította a színpadról a németiséget, a hazafiasság kérdése, hogy ezt az orfeumok terén is megkezdjék.

Az értekezlet ezután elhatározta, hogy memorandumot nyújt be a miniszterhez, melynek főbb pontjai a következők:

1. A színészegyesületbe való felvétel rögtön beszüntetessék és abba, kivéve az országos színészeti akadémia végzett növendékeit, három éven belül senkit fel ne vegyenek;

2. az igazgatói koncesszióban mondassék ki, hogy csakis meghatározott számú gyakorlatost és kezdő színészt van jogosítva az igazgató tartani;

3. az igazgató színészeivel csakis éves szerződést köthet;

4. a működési év ne virágvasárnaptól, hanem októbertől kezdődjék és az igazgató csakis egész évre kaphat koncessziót;

5. mondassék ki, hogy állami segélyben csak azon igazgatók részesülhetnek, a kik az egész éven át megszakítás nélkül tartanak előadásokat és fizetik tagjaikat.

Elhatározták továbbá, hogy a tanácsot felkéri, nyújtson módot a magyar színészeknek, hogy a varietékben és orfeumokban szintén szerepelhessenek.

SPORT.

+ Tornászok kirándulása. Az aradi tornaegyesület tagjai Matusik Márton művezető helyettes vezetésével vasárnap, szeptember 29-én egész napra terjedő kirándulást rendeztek a kladovai völgybe. A kirándulók a reggeli honattal indultak Gyorokra, honnan a „Kecske” hegycsúcsra mentek föl. Itt megreggeliztek s egy órai pihenés után leereszkedtek a völgybe. A szép völgyet bejárva, déli egy órakor értek a Kladova község végén fekvő erdősz-házhoz, hol a jóízűen elköltött hideg ebéd után megpihentek a kirándulók. Délután 4 órakor utra keltek s Kladova községen keresztül haladva a regényes völgy Maros felé vezető részét is bejárva Paulisig gyalogoltak a kirándulók, honnan az esteli vonattal Aradra tértek vissza.

Az eltűnt pénzestáska.

(Rejtélyes tolvajlás a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 30.

A budapesti rendőrséget érdekes és titokzatos ügy foglalkoztatja. Az eset az ugynevezett kényes ügyek közül való, a melyekben óvatosan kell minden lépést megtenni s a melyekben nem szabad hitelt adni senkinek.

Egy pénztárnok, szép összeggel a táskájában, rosszul lesz, beviszik a mentők, mire magához tér, elveszett a pénz. Első kérdése a pénzes táskáról szól s mikor megtudja, hogy nyoma veszett, azt mondja, hogy rosszulléte alatt lopták el. A rendőrségnek ilyen esetben a vallomást kell elfogadni a nyomozás alapjául, bár a vizsgálatot másfelé is ki kell terjeszteni. Gyanút az illető pénztárnok ellen azonban nem szabad fognia, mert megeshetik, hogy a legbecsületesebb embert gyanúsítja meg.

Az érdekes esetről budapesti tudósítónk a következő részletekkel számol be:

A budapesti városi villamos vasút részvénytársaság pénztárosa, Hoffer Adolf ma délelőtt negyed 10 órakor azt a rendeletet kapta a részvénytársaság igazgatóságától, hogy az Angló-osztrák bank budapesti fiókjától vegyen fel 50.000 koronát és a pénz egy részét, instrukcióihoz képest, küldje el postán a már előre jelzett rendeltetési helyre, a másik részét pedig lehetőleg gyorsan vigye be az igazgatóságához.

Hoffer délelőtt 10 óra tájban tényleg be is ment az Angló-osztrák bank pénztárához, ahol neki az 50.000 koronát kifizették huszonöt darab ezresben. A pénzt egy börtáskába tette, amelyet az oldalán

viselt. Volt még a táskában 8000 korona, mely szintén a részvénytársaság tulajdonát képezte.

Háromnegyed óra múlva hagyta el a bankot Hoffer. Végigment a Ferencz József-téren és ott betért egy illemhelyre. Itt a pénztáros hirtelen rosszul lett, úgy, hogy mentőket kellett hivatni, kik a beteget Budára, Margit-körut 49. szám alatti lakására vitték.

Mikor Hoffer magához tért, legelőször a pénztáska után kérdezősködött. Ekkor hallotta, hogy a táskát nem találták nála. A táská hiányát úgy adja elő, hogy valószínűleg roszulléte alatt lopták el tőle.

A városi villamos vasut társaság egy nyilatkozatot tett közzé az éjjeli órákban, melyben kijelenti, hogy a felvett pénz hiányzik, de a társaságot veszteség nem érte, mert a hiányzó összeg részben a pénztárnok óvadéka, részben más jótállók által fedezve van. A rendőrségnél megtörtént a feljelentés s a nyomozás a legnagyobb erélyvel indult meg a titokzatos ügyben.

Büneljelentés

egy erőszakos kortes ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 30.

A választási harcokban itt Aradon szinte tűnyszerűen merülnek fel egyes esetek, melyek akár fegyelmeztelenség, akár izléstelen tapintatlanság következményei, nem a legkedvezőbb színben tüntetik fel az egyik párt harcmódorát.

Mindjárt megmondhatjuk, hogy a függetlenségi párt néhány tagjáról van szó.

A szabadelvűpárt itt Aradon nem gyűjt erőszakkal szavazatokat, de nincs is rá szüksége. Hogy a függetlenségi pártban néhány ember nem röstel ezekhez a nem éppen előkelő, kortesfogásokhoz nyulni, azt bizonyítja az alábbi büneljelentés, melyet Csizmás Szilárd ügyvédsegéd adott be Szalai Arnold dr. a függetlenségi párt egyik főkortese ellen, aki ismeretes arról, hogy nem válogatja meg az eszközöket, melyekkel pártjának szolgálatot vél tenni. A feljelentés így szól:

Tekintetes kir. Járásbiróság!

Szalai Arnold dr. aradi lakos, ügyvéd 1901. évi szeptember hó 29-én este 6 és 7 óra között Ségá külváros borju-utca 7-ik sz. házban mintegy 400—500 független párthoz tartozó egyén és az aradvárosi függetlenségi és 48-as párt részéről jelöltnek felléptetett Müller Károly aradi ügyvéd jelenlétében engem minden arra szolgáló ok nélkül megítámadott, torokn ragadva káromlásokkal illetett, gazembernek nevezett és Strebán János szobájából a bolton és kocsma helyiségen keresztül az udvarra kihuzott, onnan pedig az utcára kutasztott.

Nevezett panaszlott ezen ténykedése által engem becsületemben megsértett.

Mindezeknél fogva kénytelen vagyok ellene bünyfenyítő panasszal élni, esedezvéni, miszerint jelen panaszom folytán kitűzendő tárgyalási határnapra engem, panaszlott Szalai Arnold dr. aradi lakost (Atzél Péter-utca 2-ik szám), Müller Károly aradi ügyvédet (Karinczy-utca 5-ik szám), Strebán Jánost, Strebán Jánosnét és özv. Török Imrénét (Ségá, borju-utca 7-ik szám) aradi lakosokat tanuként megidéztetni és a bizonyítási eljárás befejezte után őt — tekintettel műveltségére, tekintettel továbbá a törvénytudására — a becsületsértés vétségében bűnösnek kimondani, példásan és a legszigorubb bünte-

téssel sújtani és az okozott eljárási költségekben elmarasztalni méltóztassék.

Tisztelettel

Csizmás Szilárd.

Szalai Arnold azért inzultálta Csizmás Szilárdot, mert ez állítólag korteskedett. Megengedjük, hogy ez így történt, de viszont az is igaz, hogy Szalai Arnold és társai, — mert többen voltak — szintén kortes-uton jártak. Már pedig, a mi Szalai Arnoldnak szabad, az nem lehet megtiltva Csizmás Szilárdnak sem.

HIREK.

Értesítés.

Az aradvárosi szabadelvűpártnak pártirodája

a Központi Szálló első emeleti 6. és 7. számú helyiségeiben megnyitott s egész nap rendelkezésére áll mindazoknak, a kik bárminemű fölvilágosítást, utbaigazítást óhajtanak.

Ugyanott a párt

végrehajtó bizottsága

ma és ezentul naponta délutáni 6 órakor ülést tart.

A pártelnökség.

Salacz Gyula ügyvédi működéséből.

— Egy kis visszaemlékezés. —

Arad, szeptember 30.

Boldogult atyám a hatvanas évek elején hosszú évi szerződéssel bérbe vette a Bittó-család simándi birtokát.

A haszonbérlet kezdetével a most is szomorú emlékezetű, inséges éven esett át. Azon éven, melyben v. ömagra sem maradt a terméskől és a gazdák a marhákat, hogy éhen ne haljanak, a bőrükért lebunkózták.

A következő évben a bőséges termés volt, de a nagy szegénység miatt a fogyasztás oly csekély, hogy a buza köblének ára négy forint-ra szállott alá.

Gyermeki szívemben ezen gyászos idő el-törülhetlen nyomokat vésett. Atyám szerény vagyonának legnagyobb része odaveszett, mi-alatt a hosszú évi drága bérlet terhével nyolc gyermekből álló családjáról gondoskodnia kellett.

A kietlen jövő fölötti aggodalmában az uradalmi ügyészhez fordult. Felt rta helyzetét és arra kérte, legyen sz szóloja az uradalom-nál, hogy vagy mentse fel a szerződés alól, vagy szállítsa le a érosszeget telemesen, hogy megélhetése biztosítható.

Az ügyész, meghatva atyám sorsától, megígérte, hogy érdekében el fog járni. Igéretét be is vá totta. Kieszközölte, hogy az uradalom atyámmal újabb, sokkal előnyösebb szerződésre lépett.

Midőn az atyám az ügyész által ozalmazott újabb szerződést aláírta, benső szavakban fejezte ki köszönetét és száz darab aranyat tartalmazó tekercset tett le honoráriumként az ügyész asztalára és elindult.

— J jjön csak vissza barátom, itt felejtett valamit — hangzott utána az ügyvéd szava és azután korholólag tette utána:

— Csak nem tételezte fel, hogy a balsors-tól ennyire üldözött családapától honoráriumot jogok elfogadni?!

Atyám könyezve szoritotta meg a fiatal ügyvéd kezét.

E fiatal ügyvéd neve Salacz Gyula volt, szerdától fogva remélhetőleg városunk képvisel-

ője; és kegyeletteljes szívemnek jól esik, ha ez alkalommal nemes gondolkodását jellemző ezen történetkét feleleveníthetem.

Dr. Tenner Pál.

A szabadelvűpárti választópolgárokhoz.

Az aradi szabadelvű-párt végrehajtó-bizottsága és nagyválasztmánya kéri mindazokat a szavazó polgárokat, kik a szabadelvű-párt hívei, hogy a választás napján, szerdán reggel fél 8 órakor sziveskedjenek a Központi Szálló előtt mennél nagyobb számban sorakozni. Innen vonul a szabadelvű-párt a választás színhelyére.

A szabadelvű-párt szavazói számára, mint már említettük, a városháza előtti tágas tér van föntartva s a szavazók a főkapun fognak a választás helyiségebe menni.

— A választók figyelmébe. A szabadelvű párt végrehajtó-bizottsága kéri a párt összes híveit: Arad város t. választópolgárait, hogy szavazó lapjuk kiváltása céljából jelentkezzenek vasárnaptól kezdve a városházán, az emeleti tanácsteremben, ne-hogy a választás napján torlódás következ-zék be és abból kifolyólag kellemetlenségek forduljanak elő.

— Változás a szavazatszedő küldöttségekben. Az állandó választmány mai ülésén némi személyi változások történtek a szavazatszedő küldöttségek vezetőségében. Így helyettes választási elnök és a 2-ik szavazatszedő küldöttség elnöke Páris Lajos dr. helyett Steinhardt Mór dr.-t, míg helyettes küldöttségi elnökök Páris Lajos dr. és Priegl István dr.-t választották.

— Wenkheim Béla szobrának leleplezése. Ma délután leplezték le Kisbéren — mint nekünk telegrafálják — Wenkheim Béla szobrát. A leleplezési ünnepélyre csaknem az egész kormány megjelent. Jelen voltak: Széll Kálmán, Wlassics Gyula, Plósz Sándor, Hegedűs Sándor és Darányi Ignác miniszterek. Továbbá Szögyény Marich Kászlo berlini nagykövet, Rakovszky István a számvevőszék elnöke, Perczel Dezső a képviselőház elnöke, Tarkovich és Vörösmarty államtitkárok, a Wenkheim grófi család csaknem teljes számban, Márkus József Budapest főpolgármestere és több megyei küldöttség. Ez utóbbiak nevében Sárközy Aurél főispán üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnököt, ki az üdvözlésre lendületesen beszéddel válaszolt, kiemelve Wenkheim Béla érdemeit, akihez különben szoros kötelék fűzte, mert az ő kabinetjében volt először miniszter.

Délben villásreggeli volt. A szobrot délután 1/2 órakor leplezték le. A szobornál Dezső Gyula őrnagy, a kisbéri ménes parancsnoka, kérte Darányit, hogy a szobrot leplezze le.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter üdvözölte a vendégeket, s miután köszönetet mondott Fadrusz János szobrásznak gyönyörű művéért, meleg szavakban méltatta Wenkheim Béla érdemeit. Az egybegyűltek a miniszter szavainak elhangzása után a szózat éneklésébe fogtak, miközben a lepel lehullott a szoborról. A család nevében Wenkheim-Hoyos Fülöp gróf mondott köszönetet Darányinak és az egybegyűlt vendégeknek. Az ünnepség után az előkelő közönség megtekintette a gyönyörű ménesbirtokot.

— A tisztviselők fizetésének rendezése. Beavatott helyről az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről érdekes információt kaptunk. A sokat vitatott, nehéz kérdés megoldására a

Kormány már megállapodásra jutott s az országgyűlés megnyitása után legközelebb kész törvényjavaslattal fog előállni. A fizetés rendezése ügyében az volt a terv, hogy a nős tisztviselők fizetését 15—20 %-kal emelik ideiglenesen, de ettől a tervtől elállottak, mivel ez a rendezés is olyan költségtöbbletet okozna, mint a rendszeres fizetésemelés. A helyett a kormány még az ősszel törvényjavaslatot fog terjeszteni a Ház elé, a tisztviselők fizetésének emelése tárgyában. Az emelés az osztrák minta szerint fog megtörténni és pedig oly formában, hogy a X. és XI. fizetési osztálydan lévő tisztviselők már 1902. január 1-től megkapják a törvényszerű magasabb fizetést, a magasabb fizetési osztályok pedig fokozatosan a következő években fognak fizetés emelésben részesülni. A tervezet szerint az egész műveletnek keresztül vitele legalább öt, legfeljebb tíz évet fog igénybe venni a szerint, mint az ország pénzügyi viszonyai megengedik. Az erre szükséges nagy összeget az által akarja a kormány megtakarítani, hogy az egyes fizetési fokozatokban az előlépést, valamint az egyes fizetési osztályokban a kinevezést a jövő években a minimumra szállítják le.

— **Katonaság a választáson.** Az elmúlt éjszakákön a kortes-mozgalmak kissé elfajultak Aradon. A város különböző pontjain tömegesen csoportosultak az alsóbb néposztálynak főleg ifjabb tagjai és szüntelen éljen — abcug kiáltásaikkal egész éjjel zavarták a város csöndjét és nyugalalmát. Tekintve, hogy a választás napja, rohamosan közeledik, félték hogy az izgalom fokozódni fog a tüntetések is nagyobb mértékűt és veszedelmesebb jellegűt ölthetnek. Ennélfogva már megtették az intézkedéseket, hogy minden rendzavarásnak elejét vehessék. Amennyiben a rendőrség ereje nem volna elegendő a zavargásokkal szemben, a háziérezd két százada a mai naptól fogva készenlétben áll, hogy szükség esetén a rendőrségnek segítségére legyen.

— **A közegészségügyi felügyelő nyugdíjaztatása.** A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

„A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán dr. *Miskolczy Imre* közegészségügyi felügyelőnek saját kérelmére lett nyugalmaztatása alkalmából, az osztálytanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1901. évi szeptember hó 23-án.

Ferencz József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.

— **A minorita-templom kiépítése.** A jövő hó első felében ismét összeülnek a minoritarend atyái, hogy e nagyfontosságú kérdésben végleg döntsenek. Ezen az értekezleten ugyanis arról lesz szó, hogy az új templom kiépítését a jövő évben megkezdjék-e, vagy egy évre ismét elhalasztják? Az aradi rendház minden lehetséges módot el fog követni arra nézve, hogy e tekintetben az általános közóhajnak eleget tehesse.

— **A vasárnapi munkaszünet tárgyában.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, a mely a következő közérdekű újabb intézkedéseket tartalmazza: Gyorsárú fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása, általában sör, élő baromfi, és gyors romlásnak alávetett élelmi szerek fuvarozása, elszállítás végett teherárúként feiadása, valamint teherárúként érkező ilyen küldemények kiadása és az állomásokról való elfuvarozása vasárnapokon és Szent-István napján déli 12 óráig végezhető. Jeget a mondott napokon gyártani, árusítani és szállítani egész napon át van megengedve.

— **Véres választási mozgalmak.** Nagyváradról táviratozzák, hogy a magyar-csökei kerület szabadelvűpárti jelöltje, *Fassie Tódor*, a ki egyúttal a belényesi kerületben a *Gajári Ödön*

pártjának pártelnöke, *Rossia* községben beszédet akart mondani. A nép a szónokot megrohanta, mire *Putári Péter* gör. kel. lelkész, a ki *Fassie* védelmébe vette, *véresen verték*, a szónokot pedig közáporral borították el. *Markovics* szolgabíró, a ki csendőrökkel akarta a rendet helyreállítani, veszedelmesen megsebesítették. A csendőrség a főkolompásokat elfogta. *Henkeres* községben betörték a gör. kel. lelkész lakására és a papot elverték. *Fassie Tódor* itt is beszédet akart mondani, de elkergették. *Fassie* éjjel az erdőn keresztül menekült el fanatizált ellenfelei elől.

— **Családi dráma a fővárosban.** *Pfeifer* Henrik 53 éves lakatosmester, mint Budapestről telegrafálják, váci-köruti lakásán nyomorból kétségbeesve rálőtt a feleségére, ki súlyosan megsebesült. Aztán föbelőtte magát. Az asszonyt valószínűleg megmenetik az orvosok.

— **Szerb-montenegrói barátkozás.** A belgrádi hivatalos lap egy külügyminiszteri kommunikét közöl, a mely szerint *Antonics* Bazil vezérkari alezredes, a király hadsegéde azt az utasítást kapta, hogy mint a király rendkívüli követé Cettinyében ujtsa fel a diplomáciai viszonyt Montenegróval és tartsa fenn a barátságos érintkezést a két ország között.

— **A német katonák elutazása Bécsből.** A keletázsiai német zászlóalj tegnap reggel utazott el Bécsből az északi pályaudvarról. A német katonák a kaszárnyában elbucszáltak az osztrák-magyar bajtársaktól és zászló alatt sorakoztak indulásra. Mikor már rendben voltak, odérkezett *Uxküll* hadtestparancsnok törzskarával. *Förster* őrnagy jelentést tett a hadtestparancsnoknak, a ki erre elvonult a csapatok arcéle előtt, azután kiadta a parancsot az indulásra és törzskarával élére állt a zászlóaljnak, a mely a porosz zenekarral az élen katonák sorfala között elindult az északi pályaudvar felé. Az uton a porosz zenekar játszott, a pályaudvar előtt pedig a zászlóalj a néphimnusz hangjai mellett elvonult a hadtestparancsnok előtt. A pályaudvaron megjelent *Romberg* német ügyvivő és *Bülow* katonai attasé, hogy elbucszanak a német tisztektől. A mint a vonatot elrendezték, a csapatok századonként beszálltak. A német tiszték szívélyesen elbucszáltak *Romberg* német ügyvivőtől, *Bülow* katonai attasétól és az osztrák-magyar tisztektől. — *Uxküll* hadtestparancsnok sorra kezett fogott a német tisztekkel, azután *Förster* őrnagy mégegyszer megköszönte a hadtestparancsnoknak a szíves vendéglátást, mire a vonat elindult. *Latka* vezérkari százados *Uderberg* kisérte el a csapatokat. — A porosz zenekar is visszatért hazájába. Az elinduláskor a német csapatokat lelkesen üdvözölte a közönség.

— **A Darányi-szobor.** A város Darányi-szobor bizottsága *Müle* Lajos elnöklele alatt pénteken délután 4 órakor teljes ülést tart a város-háza dísztermében.

— **Az ellenőrzési szemlék.** A választások közbefojté miatt a közös hadsereg kötelékébe tartozó legénység ellenőrzési szemléjét az aradi várban s a vármegye területén a következő sorrendben tartják meg: Aradon okt. 26. 27. és 28-án *Elek* október 15. 16. és 17-én, *Kisjenőn* okt. 19., 20., 21., 22. 24-én *Borossebesen* október 30. és nov. 1. és 2-án. *Radnán* október 31-én nov. 1. és 2-án. *Borosjenőn* nov. 4. 5. és 6-án. *Pécskán* nov. 7. 8. 9. 10 és 11-én. *Ternován* nov. 8. és 9-én, *Világoson* nov. 11. 12. 13 és 14-én. A m. kir. honvédek ellenőrzési szemléje a *Kossuth-utcai* honvédlaktányában nov. 7. 8. 9. 10. 11. és 12-én lesz megtartva. *Mikalakán* és *Glogovácson* november 7-én. *Mondoriakon*, *Gyórok*, *Kuvim* és *Szabadhelyen* nov. 8-án. *Ujpanát*, *Szentlányfalva* és *Fakerten* nov. 9-én. *Kurtics* nov. 11-én. *Mácsán* és *Zsigmondházán* nov. 12-én. A népfelkelés ellenőrzési szemléje az aradi járásban október 22. és 23-án. *Mácsán* és *Kurtics* október 25. és 26-án.

— **Nemzetközi statisztikai kongresszus.** Budapestről jelentik: A tegnapi ünnepélyes meg-

nyitó ülés és banket után a kongresszus tagjai ma csak lassan gyülekeztek a főrendiházba, ahol a kongresszus üléseit tartja. A mai délelőtti folyamán szűkebb körű bizottsági ülések voltak a tagok mérsékelt részvételével. A demografiai bizottságban *Mayr* (Németország) tartott felolvasást a kivándorlási statisztikáról, míg *Thirring Gusztáv* (Budapest) a vándorlások nemzetközi statisztikájáról értekezett. A közgazdasági bizottságban *Varga*, a magyar statisztikai hivatal igazgatója a kereskedelmi statisztikáról, *Hegyesfalmy* az ipari statisztikáról, *Szterényi* a magyar iparpolitikáról és *Waxweiler* (Belgium) a belga népszámlálásról értekeztek. Ülést tartott még a jogi és közigazgatási bizottság is, melyen *Vacher* (Franciaország) és *Wendrich* a nemzetközi vasuti statisztikáról s *Hennyey* a magyar postastatisztikáról tartottak felolvasást. Mindezeket az értekezéseket vita követte, melyeken többen vettek részt. Délután a kongresszus nyilvános ülést tartott, melyen *Baines* (Anglia), *Kiser* (Norvégia) és *Bertillon* (Franciaország) olvastak fel. Este 7 órakor pedig a kongresszus tagjainak tiszteletére a Nemzeti Színházban diszeloadás volt, mely alkalmalmmal „Az ember tragédiája” került színre. Holnap este 8 órakor a budai királyi várban a király nevében *József* főherceg fogadja a kongresszus tagjait.

— **Halálozás.** Aradváros egyik derék iparos: *Czeiler* József elhalt életének 48-ik évében. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alólírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a forrón szeretett és felejtethetlen jó fiú, illetőleg jó testvér, sógor és rokon *Czeiler Józsefnek* folyó évi szeptember hó 30-án reggel 7 órakor, életének 48-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderülését. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi október hó 1-én délután 4 órakor fognak az aradmegyei közokórház halotti csarnokából a rom. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat a boldogultnak lelki üdvéért folyó évi október hó 2-án, délelőtt fél 9 órakor, fog a főújszatelendő *Minorita* atyák templomában az egek Urának bemutatni. Özv. *Czeiler* Istvánné anyja. *Czeiler* Lajos, *Czeiler* István, *Czeiler* Mária férj. *Czirkál* Ferencné, *Czeiler* Vilma özv. *Rosmayer* Mihályné, *Czeiler* Matild férj. *Faller* Károlyné, *Czeiler* Emilia férj. *Faller* Gyuláné, *Czeiler* Gizella, testvérei. *Faller* Károly, *Faller* Gyula, *Dimmel* Fanny, *Brück* Laura, sógorai és sógornői.

— **A kínai udvar.** Ugylátszik a kínai császár a békeszerződés aláírása után se igen bizik az európaiakban, mert mint egy pekingi távirat jelenti, ott annak hire jár, hogy a kínai udvar csak két év múlva szándékozik visszatérni a fővárosba. Az udvar ezt az elhatározást azzal indokolja, hogy a császári paloták Pekingben részben kifosztattak, részben teljesen leromboltattak és így azoknak újra felépítésére és berendezésére még legalább két évre van szükség. Ez idő alatt az udvar Haifongfuban fog székelni.

— **A vigéctörvény kijátszása.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény kijátszásáról gondoskodtak az élelmes fővárosi kereskedők már akkor, mikor a törvény mégcsak javaslat alakjában feküdt a tisztelt Ház asztalán. Tudvalevőleg a portéakkal való házalás tilos. Az az intenció lebegett akkor a szemé előtt, hogy megóvjá a kiskereskedők érdekeit, mert a nagyobbakat mindent elhalásztak előlük. Am a törvény írott malaszt maradt mindenkorra. Már az ősszel megemlékeztünk róla, hogy vigécekkel van tele a város, akik meghívókat íratnak alá, mely iránt azért fordul hozzájuk a vevőközönség, hogy szerencsétlenségüket látogatásukkal a nyáron (A törvény ez év július 1-én lépett életbe.) Azonban a nyári látogatás már elmúlt, jelenleg a téli szezon-cikkék beszerzése foglalkoztatja az embereket. Itt azonban már egészen szemérmetlenül folyik a tör-

vény kijátszása. Arad tele van ugyanis ilyenféle kereskedői levéllel:

— Tisztelt uram! Legyen szives a mellékelt hívólevelet aláírni és megküldeni részünkre, hogy utazónk tiszteletét tehesse.

Szóval már annyira mennek, hogy nem is utaztatják hiába embereket. Minek is az, mikor ugyanazt a szolgálatot teszi egy öt krajcáros levélbélyeg!

— Merénylet egy képviselőjelölt ellen. A választási izgalmak közepett tegnap veszedelmes merényletet kíséreltek meg. A merénylet szerencsére meghiusult. De maga a kísérellet is élénk fényt vet rá, hogy mennyire dülnek már a veszedelmek nem egy helyütt a választás előnapjain. Az esetről a következő kassai távirat ad hírt: Gróf *Hadik* Jánosra, a szini kerület jelöltjére *Ragályi* János gazdamber a szini országuton revolverrel négyezer rálőtt, amikor a kerületében kocszított. A lövések nem találtak. *Ragályi* letartóztatták és a kassai ügyészséghez vitték. A merénylet okát nem tudják.

— Zászlószentelés Uj-Aradon. Az uj-aradi kőműves és ács-munkások tegnap zászlószentelést tartottak. Reggel 9 órakor küldöttség jött át Aradra a zászlóanyáért, *Frick* Józsefnéért, kit Uj-Aradon a rendező bizottság élén a kosorus leányokkal fogadtak. Majd a templomba vonult a menet, hol *Kristofcsák* Gyula apátkanonok szolgáltatta a misét, amely alatt az ünnepi alkalomhoz illő magas szárnyalású szentbeszédet mondott. Ezek után a szegbeverések következtek. Az első szegét *Ó felsége* a király nevében *Kristofcsák* Gyula apátkanonok verte be. A másodikat a zászlóanya *Frick* Józsefné ur nő, ki a következő jeligét használta: *Az Isten áldja meg az uj-aradi kőműves- és ács-ipart.* Sorra következtek ezután a különböző testületek a szegbeveréssel, melynek befejezte után, az ünnepély befejeződött. Este a *Martiny-féle* sörészarnokban fényes táncmulatság fejezte be az ünnepséget.

— Czolgosz a siralomházban. Auburneből jelentik a londoni *Standard*-nak, hogy Czolgoszt tegnap szállították a gyilkosok folyosóján levő cellába, ahol kivégzéséig marad. Szomszédságában még öt cellának van lakója. Valamennyit villamos uton végzik ki. Mikor *Mac Kinley* gyilkosát Buffalóból a siralomházba vitték, a rendőrség csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta Czolgoszt a lincseléstől megoltalmazni. A rendőrök körül fogták a gyilkost s így történt, hogy a Czolgosznak szánt botlítások a rendőröket érték. Czolgosz egészen kimerülve ért a cellába; ott aztán dühöngött, kapálózott és torkaszakadtából ordított; majd lerogyott a földre. Azonnal orvost hívtak, mert azt hitték, hogy a gyilkost megmérgezték. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy Czolgosz a kiállott izgalmtól ájult el.

— Katona és civilek harca. Vasárnapra virradó éjszaka a Hunyady-utcában egy huszárörmestert megtámadott egy mesterlegényekből álló társaság. Botokkal ütni kezdték az örmestert, ki egyáltalában nem adott okot a civilek garázdálkodására. Az örmester hazafelé tartott s a mesterlegények, kik kocsmázás után jártak az utcán, belekötöttek a katonába, ki kardot rántott s védekezni kezdett. A verekedésbe beavatkozott a rendőrség, mely megakadályozta az örmester bántalmazását. A botránycsinálók egyikét, *Gelcz* Bélát, ki a legnagyobb szerepet vitte a verekedésben, a rendőrség bekísérte a városházára.

— Öreg ember szerelme. Megható történetről ad hírt egy kassai tudósítás. Egy öreg emberről szól, aki halálosan beleszeretett egy fiatal lányba és amikor ez nem akart az övé lenni, megölte magát. A szomszédos Komárocon egyike a legmódosabb gazdáknak *Kovács* Mihály volt. Hatvan esztendőnek sulya nehezedett vállaira, de egészséges volt, és főleg a szívében lobogott fiatalos tüzzel az érzelem. *Balog* Eszter, a faluba vetődött parasztleány ejtette rabul az öreg gazda leikét. A fiatal leány, a többiek

példájára évdődött az ősz emberrel, aki komolyan vette a tréfát s a vége az lett, hogy a szerelmes öreg házassággal kínálta meg a leányt, aki csak akkor döbbent meg a veszedelmes játéktól, amikor a következményeit látta. Kacérkodva szolt rá:

— Nem akarok még nagymama lenni!

Mindez vagy két hét előtt történt és néhány nap óta az öreg eltűnt. Keresték, de hasztalanul, míg végre tegnap megtalálták a komáromi nyiresben felakasztva. A szerelmi csatlódás kergette a halálba.

— Tűz Gájban. Tegnap déli tűz ütött ki Gájban özv. *Dumbró* Mihályné keke-telepen levő 120. számú házában. Kivonultak a tűzoltók is, de akkorra már leégett a ház teteje. A tűz keletkezésekor a házban egy halottgyermek is volt, a holttestet azonban még idejekorán kivitték s egy szomszéd házába szállították.

— Egy párbeszéd. Még 1891-ben történt, hogy *Frédéric Febore* francia színművész Pétervárott vendégszerepelt. Egy este a nyilvános telikertben sétált, a hol éppen sétatangversenyt tartottak. E közben a színésznek elaludt a szivarja s egy mellette elhaladó katonatisztet kért meg, hogy adjon neki tüzet. A katonatiszt pár másodpercig habozott, azután odanyújtotta égő szivarját. Mialatt a színész rágyujtott, a tiszt megkérdezte:

— Ön francia, uram?

— Igen uram, toulousi vagyok.

— Biztosan először van Oroszországban?

— Eltalálta.

— Csakis így tudom megmagyarázni, hogy azt a magas urat, a ki mellett állott, a mikor ön tüzet kért tőlem, nem köszöntötte.

— Azt a magas urat? . . . Nem is ügyeltem rá. Nem ösmerem. Ki volt az?

— Nem ösmeri? — és a katonatiszt végre visszavette kialudt szivarját a színésztől. — *Az a cár volt.*

— Egész bizonyos ön benne?

— Annyival bizonyosabb, mert én a fia vagyok . . .

— Kirabolt drótostót. *Hortisán* Mihály drótostót Galsára tartott. Az országuton nyomon követte őt *Müller* György muszkai csavargó, ki a sötétség leple alatt megtámadta a drótos totót, letéperte, véresre verte és a szegény totó összes keserves keresetét: 40 forintját elrabolta tőle. Ezzel a pénzzel beült aztán *Stern* Herman kocsmájába, hol mulatni kezdett, míg ott a csendőrség le nem tartóztatta.

— Sikasztás a Virágcsokorban. Nemrégiben halt meg *Kommer* Ferenc, a budapesti „Virágcsokor”-hoz címzett vendéglő tulajdonosa. A „Blumensteki” néven ismert vendéglő vezetését az elhunyt fia vette át. Az üzlet átvétele alkalmával átvizsgálta az üzleti könyveket, amikor kitűnt, hogy *Adamez* Ferenc, a vendéglő pénztárnoka, évek óta mintegy 12—15000 forintot sikkasztott el. *Kommer* megtette a rendőrségnél a feljelentést.

— Tűz. *Kohn* Ferenc uj-szt.-annai kádárnál egy hatalmas szénakazal meggyuladt és leégett. A kazal aljában munkások aludtak, ezek vetők észre a tüzet, de a hatalmas lángokkal égő kazal megmentésére gondolni sem lehetett.

— Kegyszerek a homokban. A budapesti Szent-István-kórház közelében cirkáló rendőr észrevett egy tizenegyes kis fiut, *Fekete* Aladárt, a mint egy szentségtartóval játszott. Kérdőre vonta a gyermekeket, hogy kitől kapták a szent kegyszert. *Fekete* Aladár erre elmondta, hogy a bokor mellett a homokban játszott s ott nemcsak a szentségtartót, hanem egy kekegy felsőrészeit, a födelét s egy szentleket ábrázoló galambot is talált. A rendőr a rejtélyes eredetű tárgyakat, a melyeket valószínűleg tolvajok ástak el a bokrok között, bevitte a főkapitánysághoz.

— Kellemes meglepetést okozunk azáltal, ha a nász, születésnapj és egyéb alkalmi ajándékokat

Porter Vilmos koronás áruházában Aradon, a Központi Szálló épületében szerezzük be. Az ott kapható tárgyak rendkívül csinosak és feltűnően olcsók. Különben már ismeretes, hogy alkalmi ajándékokban és gyermekjátékokban *Porter* Vilmos koronás áruház specialis bevásárlási forrást képez. A naponta beérkező rendelvények még arról tanuskodnak, hogy mily erős a közönség bizalma *Porter* Vilmos népszerű vállalatához.

— Ujítás! *Honisch* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiai tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— Köszönetnyilvánítás. A városi árvaház részére *Purgly* Lajosné ur nő 6 zsák burgonyát volt kegyes adományozni. E nemeslelkű adományért, úgy az árvák, mint a magam nevében is halás köszönetemet nyilvánítom. Balázs Ferencz árvaház-igazgató.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdákat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Kortessvilág.

(Látogatás a kerületemben.)

Arad, szeptember 30.

Miután a küszöbön álló választásokról referáló politikai organumok megvesztegethelen rosszakarattal agyon akarják hallgatni az én jelöltségemet, kénytelen vagyok ez uton és személyesen nyilvánosságra hozni, hogy mint áll az én mandátumom ügye a kerületemben.

Atropin Jakab, az én főkortese, a napokban fölkeresett. Kalapjánál már ott lengett az én nevem dicsőségét hirdető választási jelvény, mely ügyes kompozícióban kvartászbélat ábrázol vörösből.

— Felvette? — kérdém lelkiúten keblemre öltelve.

— Bár ne vettem volna? — szolt csüggedő mosolylyal — az ellenfelemnek két vannakja volt.

— Hohó Jakab? — szoltam kéjjel a szavába vágva — most nem kártyáról van szó, hanem az én mandátumomról. Hogy állunk?

— Mindenek előtt állunk le.

Atropin egy zsölyébe vetette magát és én mohó kíváncsisággal lestem, hogy mi lesz a vetés aratása.

— Beszéljen — szoltam rá hipnotikus tekintettel.

— Majd csak ön után. Elérkezett az ideje, hogy ön programbeszéljen, még pedig minél előbb. A kerületben baj van — folytatta azután nagy szóarádattal. — A választók már zugolódnak. Látni akarják önt.

— Megyek, rohanok, de miről fognak megösmerni.

— Naiv ember! A jó madarat meg a képviselőjelöltet a tolláról ismerik meg. De tovább megyek. Azért van baj, mert az ön leendő kerületében a választók nem tudnak megbarátkozni a tiszta választás eszméjével.

— Hát nem adott nekik semmit?

— De igen. Vízet. Választó vizet.

— Szerencsétlen ember. Tönkre akar tenni?

— Én nem, de az ellenpárt főkortese igen.

Összevásárolta *Gárdonyi* népszínművének összes elhasznált színlapjait és most az ellenjelölt neve alatt mindenütt ott van a „Bor.” A választók, a kik még nem láttak egy falat mustot se, csoportokban olvasnak ezt a bűvös szót és nagyokat nyelnek mellé. *Kremzelesz* Dani az ellenpárt kortese valóságos fanatizálja a tömeget. Es most utcahosszat ordítják: Eljen *Karbol* Balint követünk! — Nem osuda, azoknak a szegény választóknak úgy kiszaradt a gége-

Júk, mintha azon mentek volna át a zsidók Egyiptomból. Jöjjön, essen, beszéljen. A hangja olyan legyen, mint a husz koronás arany esengése, különben nem állok jól semmiért.

Másnap a kertütembe utaztam. A lelkesedés eleinte leirhatatlan volt. Tudniillik egyáltalán nem találkoztam a lelkesedés legprimitívabb megnyilatkozásával sem.

De Atropin Jakabbal igen. Midőn a faluba hajtottam, Jakabot ugyanakkor dobták ki a kocsmából. A rendelkezésére bocsátott kortestollakat egytől-egyig a kalapjához tűzte. Olyan volt, mint egy emberevő indián, alig ismertem rá.

— Jakab! — szólítám meg szemrehányó hangon, majd hirtelen megakadt a tekintetem az ő kortes jelvényein.

— Jakab! — ordítam dühösen, hiszen maga Karbolos. Akarom mondani az ellenfelemnek korteskedik.

— Jakab ravaszul mosolygott.

— Hagyja. Ez csak politika. A dolog úgy áll, hogy én olyan kiálthatatlan ember vagyok ebben a kertületben, hogy ha Karbol Bálint mellett korteskedem, a választók csak azért is önré fognak szavazni.

Ez az érv meggyőzött és én elvezültem a választók közé. Ott voltak a küszégháza előtt. Számszerint ketten. A bevonulásomat örökké feledhetlenné tette az a bájos leányalak, aki éppen akkor ránta ki az egyik ablakból nagy lelkesedéssel a porló ruhát, mikor arra hajtottam.

A választóimmal hamar megegyeztem. Megvesztegetni nem hagyták magukat. De a következő dolgokat kérték, sőt ha jól emlékszem, követelték:

A hajadonoknak további férjhezmenetelig ezer-ezer forint hozományt és földalatti villanyos vasutat; a választóknak a többnejűség törvényes jogát és kormányozható léghajót; vagyonfelosztást és új harangot a község házára; ingyen kocsmát és olyan járványt, mely az anyósok közül szedje áldozatait.

Választóimnak célszerű és tagadhatatlanul jogos követelményeit készséggel kilátásba helyeztem és így emberi elmével kizártnak tekinthető, hogy fényes diadalt ne arassak.

Végül ünnepélyesen felajánlották a mandátumot és megkérdezték, hogy elfogadom-e.

Huszonnégy órai gondolkodási időt kértem. Ezt az időt pedig arra fogom felhasználni, hogy fölkeresem Atropin Jakabot, ezt az elveiben független gazembert, akit elsősorban képen viselek és akiről a legközelebbi lámpakarónál fogom bizonyítani, hogy nem mind független, a mi fénylik.

MULATSÁGOK.

(=) Szüreti multság. Az aradi cipészek és és csizmadák szakegylete tegnap tartotta a városligeti vendéglő nagytermében a szakiskola javára dal és szavalkokkal és világpostával egybekötött szüreti ünnepélyét, mely a várakozáson felül sikerült. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Killer Ferencné, Szűcs Mihályné, Hafner Józsefné, Marján Ferencné, Brcska Karolyne, Zavislak Józsefné, Adamik Józsefné, özv. Kállainé, Pogonyi Sándorné, Löwinger Miksáné, Melék Jánosné, Széll Sándorné, Klein Józsefné, Novotny Ferencné, Lőrincz Lajosné, id. Mészáros Miksáné, Taneszsné, Jaszinger Józsefné, Csabai Józsefné, Germann Gusztávné, Lányiné, Cserminé, Vastag Istvánné, Todorovicsné, Fochtné, Illés Józsefné, Katona Sándorné, Szűcs Karolyne, Laihmanné, Pappné, Illés Györgyné, Luck Aronné, Hubert Józsefné, Pothofné, Janics Lázárné, Varga Istvánné, Battné, Bereczné, özv. Kulcsárné, özv. Rancsóné, Kreszné Tóthné, Szabóné, Argyelan Györgyné, Baumann Miklósné, Simandon Tódorné, Argyeláné, Stefanovics Jánosné, özv. Balázs Lajosné, Krisanné, Gijcsárné, Vörösné Papp Sándorné.

Leányok: János Irma, Taub Katalin, Csizsár Borbála, Kummert Erzsike, Katona Mariska, Laichmann Teréz, Papp Anna, Weber Anna, Illés Roza, Illés Olga, Sikk Jolán, Hubert Ilonka, Pothof Ma-

riska, Imre Etelka, Janics Flóra, Varga Juliska, Bot Józsefné, Marczu Mariska, Berecz Eszti, Kulcsár Juliska, Matusz Erzsike, Rónai nővérek, Rancsó Mariska, Szőke Juliska, Krecz Anna, Nieder Erzsike, Tóth Margit, Szabó Mariska, Udvardi Leontin, Szilágyi Erzsike, Kovácsovic Anna, Benák Mariska, Farkas Mariska, Vecseri Erzsike, Markovics Miléva, Argyelan Mariska, Meroz nővérek, Tortoska Juliska, Tozójka Mariska, Zabova Terka, Ernszt Mariska, Pozsanics Ilona, Kósa Katica, Argyelan Zsófi, Vukováricz nővérek, Bihacsi Mariska, Erdei Erzsébet, Gőncz Irénke, Gőncz Juliska, Hafer Angela, Szűcs Etelka, Szűcs Jusztin, Trenner nővérek, Zsulán Anna, Malik Mariska, Somogyi nővérek, Batkovic Magdolna, Kiss Ilonka, Stumper Róza, Mellek Rózsika, Grumáz Berta, Zavcsák Hermina, Mészáros Katica, Pogonyi Mariska, Kalaji Rozsika, Fischer Lili, Stefan Berta, Tamási Mariska, Komlós Jusztin, Csabai Juliska, Germann J., Szilágyi Juliska, Lányi Mariska, Cseri Juliska, Orovoszi Margit, Pártkos Sztina, Varga Annuska, Petrovics Lidi, Tóth Ilonka, Illés Ilonka, Bannesek Jusztin, Bozsák Emma, Krisán Katalin, Gajcsán Ilonka, Tócsir Rozsika, Kölcso Etel, Farkas Mariska, Vörös nővérek, Papp Sarolta.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Megakadályozott betörés.** Ez évi július 17-én hajnalban két csavargó előlkodott *Trep-per* Samunak budapesti ékszerboltja táján. A közelben álló rendőr, Popovics II. János szemmel kísérte a jó madarakat és csakhamar látta is, hogy az üzletet feltörni akarják. Alkulccsal fel is nyitották már a lakatot, de ebben a pillanatban a rendőr odasietett és elzavarta őket. A poruljárt betörők: *Termes* Lajos mázolőség és *Fertron* Agoston napszámos persze futásnak eredtek. A rendőr, továbbá Mandel Jenő magánhivatalnok és Cseresznyés Béla muzsikus, akik a távolból szintén szemtanui voltak a betörési kísérletnek, üzöbe veiték a két jó madarat és elcsípték.

A budapesti törvényszék, Szabó bíró elnöklésével, ma vonta feleletre *Termest* és *Fertron*at. Mind a ketten tagadták és tévedésnek mondták azt, hogy ők betörni akartak volna. A tanuk közül különösen Mandel állította határozottsággal a vádlottak bűnösségét.

— Azt is láttam, amint egyikök ott guggolt a bolt ajtaja előtt és nyitogatta a lakatot.

Elnök: Melyik vádlott volt az?

— *Termes* Lajos.

— És melyik dobta el futás közben az alkulcsot?

— *Fertron*.

Ezt a körülményt, amelyre nézve a rendőr tett vallomást, megerősítette *Cseresznyés* Béla tanu is.

— Látta a kulcs eldobását?

— Nem láttam, csak hallottam.

— A zörefét?

— Igen.

Ezek után hiábavaló volt a különben is rovvott mulcu vádlottak tagadása és *Hodászy* dr. királyi ügyész az elítélésüket kérte. A törvényszék *Termest három havi*, a cimboráját pedig *négy havi* fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **A kaució.** *Halász* Olivér budapesti magánzó a mult év május 5 én gazdasági intézőül fogadta fel *Mezei* Józsefet, aki neki 6000 korona ovadékat tett. Mikor *Mezei* odahagyta állását, *Halász* Olivér nem fizette vissza neki az ovadékat, mire *Mezei* sikkasztás büntette miatt tett ellene feljelentést. A törvényszék vád alá is helyezte *Halász* Olivért s bűnygyében ma volt a főtárgyalás *Bakonyi* bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson vádlott azzal védekezett, hogy neki joga volt a pénzt felhasználni, mert az után a szerződésből kitűnőleg 4 százalék kamatot volt köteles fizetni. Különben is *Mezei* intézői minőségében tetemes károkat okozott neki. Dr. Darócy kir. ügyész sem látta ezek után bizonyítottnak a sikkasztás büntettének vádját s ezért vádat ejtett. A törvényszék ez alapon beszüntelő határozatot hozott *Halász* Olivér ellen.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő főbb nyereményeket húzták ki:
10.000 koronát nyert: 83014.
5000 koronát nyertek: 76531 82566.
2000 koronát nyertek: 8050 35868 68577

59814	61255	75644	53685	67168	4119	80075
67566	53514	53461	88037	15470	7250	65404
89622	77021	53404	74916	41513	15727	91274
42228	82261	94126	70478	21612	30890	82060
82121	92823	87524	14346	58375	87947	88501
99527	60160.					

1000 koronát nyertek: 7421 60291 6470

48488	89794	10351	1793	25467	46884	86179
90871	84828	77319	22296	27536	75712	8157
43448	43246	77396	74527	81696	12866	86608
90085	68574	19839	72146	43175	74818	56171
95259	75674	92939	84068	59108	41084	95054
80020	95629	95590	51710	94916	60808	65288
8941	15989	29968	21131	50698	68035	81864
67484	31585	33488	91709	60654	6281.	

500 koronát nyertek: 47374 25535 46519

25146	98865	82371	23544	30801	68549	91809
12504	91803	20929	91878	88187	33060	77199
48209	63060	5612	77942	98977	44170	69905
85345	93243	40667	47438	6850	40803	79247
11496	80291	60658	277522	60405	29784	16869
76163	58323	64268	17912	36439	7004	27928
18658	49256	15859	8257	57283	38394	92669
48759	96345	64177	19819	87567	10696	44940
61484	34877	52986	2458.			

A többi kihuzott szám 200 koronát nyert.

— **Fizetéseképtelenség.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelentést: Brodfeld Sára, Stanislaw. — Leicht Adolf, Graz. — Fein Adolf, Kunágot. — Hönig Julia, Marcali. — Zvika Ferenc, Patzau. — Wolf Karoly, Brünn. — Marshalek Janos, Brünn.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 30.

Déltőzsde. Buzakinálát mérékelt, a vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 18,000 métermáza került forgalomba. 2½ fillérel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.70—7.71
Buza 1902. áprillisa	8.19—8.20
Rozs októberre	6.80—6.81
Rozs 1902. áprillisa	6.99—7.—
Zab októberre	6.61—6.62
Zab 1902. áprillisa	7.—7.01
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.11—5.12

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.72—7.73
Buza 1902. áprillisa	8.19—8.20
Rozs októberre	6.85—6.86
Rozs 1902. áprillisa	—
Zab októberre	6.65—6.66
Zab 1902. áprillisa	7.05—7.06
Tengeri szeptemberre	5.13—5.14
Tengeri 1902. májusra	—

Zárul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	608.50
Magyar hitelrészvény	614.50
Leszámitolóbank részvény	410.—
Rima-Murányi vasúti részvény	413.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	614.—
Közuti vasut	550.—
Városi villamos vasut részvény	276.—

Vasúti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.03
Gyorsvonat reggel 5.18	Személyss. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtti 11.51
Személyss. tv. d. u. 3.58	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszláról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszló délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtti 8.09
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Borosszécsről sv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosszécs sv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

NAPIREND.

Október 1. Kedd. Róm. kath. naptár: Remig püspök. — Protestáns naptár: Remig püspök. — Görög-keleti naptár (szeptember 18.): Ariadne. — A nap kél 5 óra 44 perckor, nyugszik 5 óra 21 perckor. — A hold kél 7 óra 21 perckor, nyugszik 9 óra 40 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 772.4 milliméter, délután 2 órakor 771.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 11.5, délután 2 órakor C° + 21.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor D. 8. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradon küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

A szabadelpárt Irodája Központi-Szálló I-ső emelet 6. és 7. számú helyiségében van. Ugyanott a végrehajtóbizottság naponta este 6 órakor ülést tart.

Szabadságsarok emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erkelye múzeum helyisége mellett ülésterem.

Október 4. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendes havi ülése. — A Darányi-szoborbizottság ülése délután 4 órakor (Városház.)

Október 13. A II. k. kerületi fillér-asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor.

Október 26 - 27. Lóverseny Aradon.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: **Theuriet André.** [8]

(Folytatás.)

III.

Kedden reggeli nyolc óra után Étienne vigan haladt a Breuilbe vezető úton. A táj zöld szöcskéik csiripelésétől visszhangzott s a fiatal Mangarsnak a köves talalon kopogó sötét-pálcájától a fúrge gyíkok az utszéli meredélybokrai alá futottak. Breuil csak két lieu-nyire van Saint-Clémentine-től, s Étienne a leghosszabb utat választva, a Charente árnyékos s ezüstös loppelle levont tekervényes folyását követve ügyelgett. A legcsekélyebb részletnél megállt s mulatta magát. — Majd a Minot-malom öblött szemébe, a mint hófehér födele visszatükrözött a malomzsilip sötét vizében; majd egy gesztenyefa alatt ülő libapásztor-leány, ki fején féltreapott kalappal, s kezében egy vesszővel, mint valami szürke szobor, mozdulatlan állt a zöldelő rét közepén.

A fiatal ember ez oly magányos, oly nyugodt, oly zöld, oly bizalmas természet láttára felébredni érzé művészi érzékét; azt óhajtotta, hogy valamikor elég tehetsége legyen mind a szépséget visszaadni; gondolataiba elmerülve már a dalidanti hidhoz ért, mikor egy hangot hallott, mely nevét kiáltozta; felemelte fejét s a zöld réten Tiffeneau Célestin sovány árnyrajzát látta kimagaslani.

Bardin kisasszony jövőd férjén új ruha, selyemkalap s fekete nadrág volt, melynek szélei a harmat miatt gondosan föl voltak hajtva. E diszöltözöt még jobban feltüntetette csontos alakját s szegletes arcát.

— Elkéstem? kérdezé Étienne.

— Nem, nem, csöppet sem Étienne ur, a másik öltözködik s a zenészek csak éppen most érkeztek meg. Amint látja, nem bírtam tovább ott maradni, s inkább én elé jöttem... Különben van rá okom, meglepetést készítettem a lakodalmas népek. Igen jó meglepetést! Nem is várnak önre amott s elképzelheti, mily örömmujongást csapnak, ha Mangars ur fiát, mint vőfélyemet be fogom nekik mutatni... He? Ez egész esemény lesz!

Étienne-nek nem épen nagy meglepedésére szolgált, hogy mint valami hivatalos személyiséget vezeték elő. Kevesebb fontosságot, ceremóniát szeretett volna; de a jövőd férj látszólag annyira el volt ragadtatva saját számításától, hogy a fiatal Mangars nem akart kedvetlen arcot mutatni neki. Azon a dombon kezdtek haladni, melyen a Breuil-tany a volt elszórva cseresnye és gesztenyefák közt, unkor a mélyedések után megállva, Célestin megfogta fiatal urának kabátja gombját s naiv mosolylyal kiáltott föl: De az ön számára is tartogatok meglepetést, Étienne ur.

— Hogyan, még egy meglepetés? kiáltott föl Étienne.

— Igen, még pedig jót! folytatá Célestin, beszédjét kitörő nevetéssel szakítva meg, mely elfojtott csukláshoz hasonlított, olyan kis koszorús lányt fog látni, amilyen nem sok akad Breuilben... Nem valami parasztlány ám, hanem olyan szemadta kisasszony, ki nevelőintézetben volt, s ha önnek csacsog, nem fog megzavarodni... Haha! no én csak ennyit mondok... Majd meglátja, majd meglátja.

— Nem mondaná meg, hogy hívják azt a leányt?

— Nem fogja megtudni!... Ő se tudja, hogy... Már mindent kifőztem magamban, majd meglátja, hogy elismerését fogja nekem kifejezni érte.

— Jó Célestinom, félek, hogy sokat fogja latoskodni miattam.

— Sokat? ugyan... Ünnepe rám nézve, ha azon embernek, kinek mindent köszönhetek, a nagy Mangars-háznak a fia eljön lakodalma. Száz év múlva sem feledkezném meg arról a napról, mikor az ön atyja felvett irodájába. Ugyan mi lennék most nélküle? Lótófutó falusi-irnok! Mangars ur faragott belőlem valamit s avatott-bele az ügyek vitelebe... Ah! mily ember, mily mester az ön atyja Étienne ur!

— Igen, felelt Étienne, megindulva Célestin lelkes tiszteletén. Igen, atyám hatalmas elme.

— Kitűnő elme, Étienne ur, kitűnő! S mily munkára kész, mily munkabíró!... Ah! a restek és a rossz fizetők iránt szigorú, de szigorúsága alatt mégis oly igazságérzet rejlik, a mit csodállok... Lássá, a multkor a pénztárnokunk nagyon aggódott gyermekének betegsége miatt, s szerencsétlenül kétszáz frankot elhibázott a ház kárára... A szegény ember remegett miatta, s úgy vette, mintha már elbocsátották volna... S mit tett az ön atyja?

— A hibát a nyereség- és veszteség-számlára írta? tudakolá Étienne.

— Nem, ezt éppen nem, hanem a helyett, hogy Márton apót elbocsátotta volna, mint hogy mindenki várta, megelégedett azzal, ahogy fizetését 50 frank erejéig havonként lefogta. Ezt nevezem és azután emberiséggel párosult igazságnak!

— Hm! mondá Étienne, eléggé elcsodálkozva az atyái kegyesség e példáján.

La Fuile felé közeledtek, ez volt a neve Bardin apó jószágának. Már hallatszott a pibole (duda) orrhangu zenéje a hegedű élesebb hallatszott, s a gyümölcsös cseresznyefái fölött kékes füst lebegett. Célestin, miután egy udvaron mentek keresztül, hol felpántlikázott fiatal népség csoportosult a zenészek körül, vendégét a ház nagyszobájába vezette be.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 1. sz.

Páratlan.

Kedden, 1901. évi október hó 1-én.

Thurán Anna.

A Pécsely-díjjal jutalmazott történelmi dráma 4 felvonásban. Írta: Bartók Lajos.

SZEMÉLYEK:

Thurán Austin Fenyéri Mór.	Mutter Anna Kalocsa R.
Leonard, fia. Arkossy V.	Porkoláb... Mezei Péter.
Anna, leánya Menszáros M.	Felesége... Tolnaié.
Velitörisz... Palágyi L.	Leánya... Komlósy I.
Mevis Borbála Angyal Ilka.	1. polgár... Szilágyi Pál.
Konstil... László Gy.	2. polgár... Boda Ferenc.
Melczar... Nemes S.	3. polgár... Polgár S.
Rosselli... Rubos A.	4. polgár... Gíréth K.
Melchior... Bács Károly.	Írnok... Réti István.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 30. —

Vass szálloda. Reich Gyula utazó Bécs. — Sirb Gerasim esperes Bélinó. — Molesou Pál esperes Komlós. — Szabó József ref. lelkész Borosbeses. — Lurjác Ignácz kereskedő Temesvár. — Róth Lajos utazó Budapest. — Oprean Nestor ügy-

véd Szent-Miklós. — Wacsi S. hivatalnok Temesvár. — Marianovics Endre ügyvédjelölt Beoskerék. — Kovács Sándor és neje vállalkozó Lugos. — Kovács András földbirtokos Gyorok. — Kohn Mór utazó Budapest. — Altman J. utazó Budapest. — Epstein Pál utazó Bécs. — Jeszenzky Béla kereskedő Málak. — Altman J. kereskedő Budapest. — Gelles Ignácz tiszviselő Sopron.

NYILTTÉR.*

Válasz a borosjenői szabadelpárt végrehajtó-bizottságának.

Azon nemtelen inszinuációkra, melyeket a falragaszok utján terjesztett „Figyelmeztetés” tartalmaz, csak az a válaszom, hogy ellenfeleim példája által nem engedem magam a személyeskedés terére ragadtatni és ha a szabadelpárt végrehajtó bizottsága a kerület hecsületes polgárságát nekem vagy pártomnak imputált valótlanosságokkal akarja befolyásolni, vagy személyeskedik, úgy ezzel csak gyengeségét árulja el.

Petkovics István,
a borosjenői kerület szabadelpárt-jelöltje.

Cégváltozás.

Van szerencsém t. üzlet feleimnek szives tudomására juttatni, hogy Klinger Albert ur, az eddig Taussig és Klinger név alatt jegyzett vállalkozó cégből e hó 24-én kilépett.

Ezen cégnél volt összes jogairól lemondván, az üzletet saját nevem alatt fogom tovább vezetni.

Teljes tisztelettel:

Taussig Dávid,

1318

vállalkozó, Szeged.

Ma kedden, október hó 1-én Veres Sándor

a m. kir. opera volt tagjának

dalostársulata

a Kass-féle vendéglő
éttermében
előadást tart.

Veres Sándor, opera énekes.

Veres Sándorné, opera énekesnő.

Perényi Irma, énekesnő.

Gabányi Etel, énekesnő.

„Kátsa-cigány”
ROLAND RÓBERT,
salon komikus és utánozhatlan hangszere-
imitáló.

Kezdeté este 8 órakor. — Belépti-díj 1 korona.

Tisztelettel:

Veres Sándor,
igazgató.

* Az ezen rovat alatt közzétettek nem vállal felelősséget

Magyar kir. Államvasutak.

182501—1901.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben esetleg a további két évben, ivenkint 38000 drb. szurok fálya szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi október 12-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyan ott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi október 11-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96 sz. általános szállítási és a szurok fályák szállítására vonatkozó 40322/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltak, mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1901. szeptember hónap.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. Államvasutak.

180840—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1902. évben illetőleg 1904. év végéig a következő olajokból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván ezennel nyilvános pályázatot hirdet még pedig: Lenolaj, terepentinolaj, halmájolaj és könyomdai kencze szállítása iránt.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál Budapest, VI. Andrassy-ut 78. sz. II. emelet 47 ajtó szám ingyen kapnatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 11-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán odaküldendők és a boríték ezen kulczimmal látható el.

Ajánlat terepentinolajok szállítására 130840/1901. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt áruk egy évi értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi október hó 11-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módok betartása mellett állíthatnak ki, — nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1901. szeptember hónap.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

3619—1901. sz.

Hirdetmény.

A csálai m. kir. erdőgondnokság kerületéber kiirtandó fiatalosok 4., 5., 8., 10., 12., 14. sz. részletében lévő fatömegeknek tövön való eladása tárgyában a nevezett m. kir. erdőgondnokság irodahelyiségében f. évi október hó 15-én délelőtt 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. És pedig:

a 4-ik száma parcella kiterjedése	9-1380 k. h. kikiáltási ár	397 k. 16 l.
az 5-ik „ „ „ „ „ „ „	9-1750 „ „ „ „ „ „ „	882 „ 16 „
a 8-ik „ „ „ „ „ „ „	9-1560 „ „ „ „ „ „ „	1510 „ 24 „
a 10-ik „ „ „ „ „ „ „	9-1560 „ „ „ „ „ „ „	890 „ 68 „
a 12-ik „ „ „ „ „ „ „	13-1905 „ „ „ „ „ „ „	8239 „ 08 „
a 14-ik „ „ „ „ „ „ „	9-1560 „ „ „ „ „ „ „	1510 „ 24 „

Bánatpénz a kikiáltási árnak 10 (tiz) százaléka. Ajánlatok ugy az egyes részletekre külön-külön, mint több részletből álló csoportokra is elfogadtatnak.

Írásbeli ajánlatok, melyek a fentirt napnak délelőtti 9 órájáig a csálai m. kir. erdőgondnokságnál benyújtattak s a megajánlott összegnek 10%-át tevő bánatpénzzel felszereltettek, szintén tárgyalás alá fognak vétetni.

Elkészve és távirati uton beadott ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A kincstár fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közt szabadon választhat, esetleg valamennyit is elutasíthatja.

Bővebb felvilágosítással az alulírott m. kir. főerdőhivatal s a csálai erdőgondnokság szolgál.

Lippa, 1901. évi szeptember hó 26-án.

M. kir. főerdőhivatal.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

1308

a kocszi közlekedést az északi részen lévő uton, tehát azon oldalon melyen a Neuman palota van engedélyezem csupán, és felhívom a kocszi tulajdonosokat, hogy ezen a napon kizárólag ezen utrészt használják mivel jelen rendeletem ellen vétők büntetettnek fognak.

Arad 1901 szeptember hó 28-án

Sarlot.
főkapitány.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy f. évi október hó 2-ikén az az szerdán megejtendő képviselő választás alkalmával az Andrassy-téren a Salacz-utcától és a József főherceg uton a Karolina-utcától a város házáig terjedő részen hol a választásra összegyűlő csoportok lesznek

UJ

czipész-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Szabadság-tér 4. sz. a.** (Pölzl-kávéház mellett) egy mintaszerű uri és női

czipész-üzletet nyitottam.

Sokoldalú szaktapasztalataim alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítek a nagyérdemű közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelő **czipőket, valamint czipőkülönlegességeket, ugyszintén beteg lábakra orthopäd czipőket és a hadsereg bármely fegyvernemének szükséges lábbeliket előírás szerint.**

A fent említett tényeknél fogva vagyok bátor a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérni.

Tisztelettel

Seelinger M. Andor,
czipész-mester

Szabadság-tér 4. szám.

1242

Margit-Créme.

A női szépség emelésére, összekötésítésére a fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-telen és zérmentes készítmény a .....

Rövid idő alatt szüntet szepit, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket még koros egyéneknek is üde bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamistásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamistások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyé- nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készit- ményeket elfogadni, melyek ezimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd- jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe- lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che- mial intézet és központi vegykeísérleti állomás vizsgálatát bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel- jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogszappan 50 krajózar.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem lőtetnek.

Gutori Földes Kelemen
gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamistásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak
Kapható minden gyógyszerárban és Matszerkereskedésben.

Városi és megyei telefon 307.

BRAUN N. A.festők és kőszíntárak
ARADON,

József főherceg-ut 12. és Ferray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfestők- és
fényeszközök s minden e szakmába
vágó cikkeket legjuttanyosabban.Mintán 1901. november hó 1-étől üz-
letemetBoros Déni-térre, a Széchenyi gőzmalommal szemben
helyezem át, e miatt a raktáromon
levő áruimat mindaddig mérsékeltbb
árak mellett fogom elárúsítani.

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle

Amerikai padlómozgató készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható
és rögtön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

Az iskolaév kezdetévelajánlok az iskolai ifjuságnak min-
dennemű füzeteket, író- és rajz-
szereket, rajzeszközöket stb. leg-
nagyobb választékban.Helyes kiszolgálás a legrendesebb
árak mellett. 1105**BLOCH H.,**

papírkereskedése

Arad, Andrassy-tér 18.

Oberländer Ferencz

kereskedelmi- és elhelyező ügyvédsége

Temesvár, József-város, iroda:
Küthl-tér 5. szám.

Telefon szám: 490.

Következő ajánlatokat teszi:

Egy elegáns fürdő már-
vány- és kőadakkal, Temesvárott
bérbeadandó.**Egy szálloda**, kitűnő üzlet,
kedvező feltételek mellett átadó.**Egy fűszerkereskedés**
előnyösen átvehető.**Egy vendéglő** előnyösen át-
vehető.**Egy kávéház** előnyösen át-
vehető.**Egy szatócüzlet** előnyö-
sen átvehető.**Elhelyezi könyvelőket,**
segédeket, gazdasági
tisztviselőket, szállodai-
és kávéházi személyzetet
(a főnököknek díjmentes),
szakácsnékat, urasági
cselédeket. Továbbá előjegyzésben vannak
eladásra és megvételre, bérbeadásra
és bérbevételre, helyben, közeli és
a távoli vidékeken:**Földek, lakó- és bérhá-**
zak, szállodák, vendég-
lők, kávéházak, fűszer-,
rőfős- és rövidáru-keres-
kedések, valamint minden
egyéb üzletek 1284és kérem minden hasonló ügyek-
ben bizalommal hozzám fordulni.**Oberländer Ferencz,**
Temesvár, Józsefváros.

Használjuk fel a kedvező alkalmat:

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

ARAD, Kápolna-utca 6. sz.

Kész butor eladás. Tultermelés miatt minden elfogadható ár mellett
ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű**kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat**és olyanokra megrendelést jutányos ár mellett kész-
séggel elfogadok.Építész és építető uraknak ajánlom kitűnő
anyagból készült épület-asztalos munkáimat és par-
kettáimat. 1296Pénzügyintézetek és ügyvéd uraknak ajánlkozom
irodai berendezésekre.Kereskedő uraknak rajz szerint jutányos ár mel-
lett készítek portálokat és boltberendezéseket.**Jutányos árak!**

Orczy-utca 11. számú házban

egy nagy

veteményes kert

és egy nagy

borpincze

minden órában

kiadó. Felvilágosítás nyerhető ugyan-
ott a házmesternél. 1306A párisi és londoni hygienicus kiállításokon
első díjakkal kitüntetett szépítőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMEBámulatos rövid idő alatt eltávolítja a
széplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörö-
séget és mindennemű arczfolttatlan-
ságot.Használata által kismítja az arczon a rán-
czokat a ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget,
gyöngödséget és üdeséget kölcsönöz és így
a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen
hatásu.A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsíradék
és ennek következtében nappal is használhatóÁra 1 tégelynek 50⁰kr.Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az
ugyanazon szerekből készült és rendkívül
kellemes illatu

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ(Ezen de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó aszepséget,
fehérítést és rózsaszínben tűndülő varázsszínt kölcsönöz. Egy tégely 50 kr.A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen
ártalmatlan powder az**IBOLYA-HÖLGYPOR**Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményem a párisi és londoni
hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok há-
lalatokkal elismerve!

Óvatodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálómal

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22 szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ
utánál.

Jó minőségű könnyen kezelhető

borsajtók eladók

míg a készlet tart 1184

Panker ViktorÉpítész és műlakatos üzletében Arad,
Főherceg-utca 6. sz. Továbbá elvállal
minden ezen szakba vágó munkák ki-
vitelt, u. m.: Takaréktűzhelyek, sir-
és folyosó kerítések, görredőnyök, sza-
badon álló vaslépcsők, szabadon álló
csigalépcsők kovácsolt vasból, vas-
ajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalá-
sok bármely kivitelben, jutányos ár,
pontos kiszolgálás, szolid ízlésű munka.Műves falszárításra vaskosarak
napl-díj mellett bármikor kaphatók.

21798—1901.

Hirdetmény. Arad sz. kir. város közönsé-
gének 1902. évre vonatkozó költ-
ségelirányzata, ugy a városi tiszti
nyugdíj-alapnak 1902. évi költség-
elirányzata, a tanácsnak és a
hármass bizottságnak üléséről fel-
vett jegyzőkönyvek, valamint a
bevétel és kiadás tételeit felvilágo-
sító mellékletek folyó évi szeptem-
ber 26-tól október 10-ig bezáró-
lag a városháza tanácstermében
közzsziére ki tétetnek.Szabadságában áll azokat min-
den adózó polgárnak megtekinteni
és azokra netáni észrevételeiket
írásban folyó évi október hóban
megtartandó rendes havi közgyűlés
előtt legalább 5 nappal a tanács-
hoz betérjeszteni.Arad, 1901. évi szeptember
hó 25.

A városi tanács.

Magy. kir. Államvasutak.

126517—1901 szám.

Pályázati hirdetmény.A m. kir. államvasutak igazga-
tósága az 1902. évi január hó 1-től
egy esetleg további két évben éven-
kint szükséges mintegy 4000 q
csepű és 2500 q jutefonal szállítására
ezennel nyilvános pályázatot hir-
det.Az ivenkint egy koronás ok-
mány bélyeggel ellátott ajánlatok
lepecsételve legkésőbb 1901. október
15-én déli 12 óráig a m. kir. állam-
vasutak anyag- és leltár-beszerezési
osztályánál benyújtandók vagy posz-
tán oda beküldendők. Ugyan ezen
időpontig átadandók ugyanott a kö-
telező minőségi minták is.Bánatpénz gyanánt az ajánlott
anyag egy évi értékének 5%-a leg-
később 1901. évi október 14-én déli
12 óráig a m. kir. államvasutak
budapesti főpénztáránál leteendő.Szállításra nézve mérvadóak és
köttelezők a 122291/96. sz. általá-
nos szállítási és a csepűre vonat-
kozó 40822/92. sz. valamint a jute-
fonlra vonatkozó 94688/92. sz. kü-
lönleges feltételek.A szállításra vonatkozó egyéb
részletes módok az ajánlati fel-
hívásban foglaltatnak, mely az igaz-
gatóság anyag és leltárbeszerezési
szakosztályánál valamint az üzlet-
vezetőségekél és a hazai keres-
kedelmi és iparkamaráknál betekint-
hető. Ezen ajánlati felhívás az
ajánlatot tenni szándékozóknak a
fenntnevezett anyag és leltárbe-
szerzési szakosztály által ingyen
adatik ki, vagy kívánságra postán
megküldetik.

Budapest, 1901. szeptember hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.